

Ersta Sköndal Bräcke högskola
Institutionen för socialvetenskap
Socionomprogrammet 210 hp

***“Ensamkommande ‘barn’ behöver kläder och skor. Stora skor.
Jättestora skor.”***

En kritisk diskursanalys av hur begreppet “ensamkommande” konstruerades på Twitter under 2015.

Tintin Andersen-Larsson

Peter Morath

Examensarbete i socialt arbete, 15 hp

SOC 63, 2019

Kandidatexamen

Handledare: Anna Carlstedt

Examinator: Anne-Lie Vainik

Tack till Anna Carlstedt som tagit sig an vårt arbete med stort engagemang, intresse och kunskap.
Handledning värd namnet.

Sammanfattning

Syftet med denna studie har varit att med hjälp av kritisk diskursanalys undersöka hur konstruktioner av begreppet *ensamkommande* tog sig i uttryck på Twitter under 2015 och vilka konsekvenser dessa konstruktioner kunde tänkas få för människors förståelse av begreppet *ensamkommande* samt det sociala arbetet med *ensamkommande*.

Materialet består av samtliga tweets på svenska innehållande begreppet *ensamkommande* som publicerades på den sociala medieplattformen Twitter under 2015. Vi har utgått från ett socialkonstruktionistiskt perspektiv och använt oss av kritisk diskursanalys med Faircloughs tredimensionella modell som analysmetod.

I resultatet kunde åtta diskurser urskiljas. Majoriteten av diskurserna kunde sägas vara negativt inställda till *ensamkommande* och framställde *ensamkommande* på ett mycket ogynnsamt sätt. De få diskurser som kunde sägas vara positivt inställda till *ensamkommande* bidrog dock till den väldigt vinklade konstruktionen av målgruppen. Resultatet visade även att de aktörer som stod för störst del av materialet, och därigenom störst del av konstruktionen av *ensamkommande*, var privatpersoner, politiker, journalister och media.

Slutsatserna är att konstruktionen av *ensamkommande* kan påverka det sociala arbetet, då den kan leda till att människor får en mycket negativt vinklad förståelse och uppfattning av *ensamkommande*. Detta kan i sin tur leda till att lagstiftning och riktlinjer som reglerar socialarbetares handlingsutrymme kan förändras för att bättre svara mot den negativa konstruktionen av målgruppen. Det finns även en risk att socialarbetare införlivar konstruktionen av *ensamkommande* och arbetet med målgruppen kan komma att utgå från fördomsfulla och generella antaganden om *ensamkommande*.

Nyckelord: *ensamkommande, socialt arbete, konstruktionism, diskurs, kritisk diskursanalys, sociala medier, Twitter.*

Abstract

The purpose of this study has been to analyze - by the use of critical discourse analysis - how constructions of *ensamkommande* (unaccompanied minors) were expressed on Twitter in 2015. The purpose of this analysis has been to investigate what consequences these constructions might have for how people interpret and understand unaccompanied minors and what kind of impact that could have on the social work carried out for the target group.

The material was comprised by every tweet written in Swedish and containing the word *ensamkommande* on Twitter during 2015. The study has been made from a social constructionist perspective and the method for analysis has been Fairclough's three dimensional model.

The result showed that eight discourses could be identified. The majority of these could be said to have a negative attitude towards unaccompanied minors and portrayed them in a very negative way. The few discourses that could be said to have a positive attitude towards the target group also contributed to the very negative construction of them. The result also showed that the main producers of the material, and thereby the negative construction of unaccompanied minors, were private individuals, politicians, journalists and media.

The conclusion is that the construction of unaccompanied minors could have a negative impact on social work since it can affect how people in general perceive the target group. This could lead to both structural and individual impact regarding the social work with unaccompanied minors. How people interpret and understand the concept of unaccompanied minors could affect how people vote in general elections which could lead to changes in legislation and policies to better answer towards the very negative construction of unaccompanied minors. Such changes of legislation and policies could have a negative impact on the social workers ability to maneuver in their work with the target group. There is also a risk that social workers incorporate the construction of unaccompanied minors so that the work with the target group may be based on prejudiced and general assumptions about them.

Keywords: unaccompanied minors, social work, constructionism, discourse, critical discourse analysis, social media, Twitter.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	6
1.1 Problemformulering.....	6
1.2 Syfte och frågeställningar.....	7
2. Bakgrund.....	8
2.1 Den “europeiska flyktingkrisen” 2015.....	8
2.2 Ensamkommande barn.....	9
2.3 Sociala medier som interaktivt kommunikationsmedel	10
2.4 Twitter	10
2.5 Förförståelse	11
3. Teoretiskt perspektiv.....	13
3.1 Socialkonstruktionism.....	13
3.2 Diskursteori.....	13
4. Tidigare forskning	15
4.1 Interaktiv kommunikation på internet och sociala medier	15
4.2 Sociala konstruktioner på Twitter.....	16
4.3 Sociala konstruktioner av ensamkommande i den amerikanska asylprocessen.....	17
5. Metod.....	19
5.1 Val av metod.....	19
5.2 Kritisk diskursanalys	19
5.2.1 Faircloughs tredimensionella modell.....	19
5.3 Metoddiskussion.....	21
5.4 Urval och avgränsningar.....	22
5.6 Reliabilitet och validitet.....	23
5.7 Forskningsetiska aspekter.....	24
6. Resultat.....	26
6.1 Textmaterial och kategorisering.....	26
6.2 Aktörer.....	27
6.3 Diskurser.....	29
6.3.2 Den dystopiska diskursen.....	31
6.2.3 Den åldersinriktade diskursen.....	33
6.2.4 Den humanitära diskursen.....	35
6.2.5 Den ekonomiska diskursen.....	37
6.2.6 Den rasistiska diskursen	39
6.2.7 Den självbekräftande diskursen	40
6.2.8 Den informativa diskursen	41
6.4 Analys och slutdiskussion.....	43
7. Slutsatser.....	50
7.1 Vidare forskning.....	51
8. Referenslista.....	52

1. Inledning

”De ensamkommande ‘barnen’, vilka vi ‘rasister’ anser vara vuxna, har nu tagit platserna för tusentals riktiga hjälpsökande barn.”

”Nu vrider sig vänstern i plågor. HBTQ-person mördad av ensamkommande. Hur ska de agera här? Ett fackeltåg till förmån för mördarna?”

Citaten ovan är hämtade från Twitter under 2015 och visar på att begreppet *ensamkommande* kan väcka starka känslor hos människor. Enligt undersökningen *Svenskarna och internet (2015)* var Twitter under 2015 en av de största sociala plattformarna i Sverige då 25 procent av svenska internetanvändare använde mediet aktivt. Samma undersökning gör gällande att sociala medier i allmänhet var en stor informationskälla för det svenska folket och att användandet av Twitter har ökat stadigt sedan den första undersökningen gjordes 2011.

Vi, författarna till denna studie, har båda arbetat med *ensamkommande*. Genom detta har vi samlat på oss våra egna erfarenheter och uppfattningar om *ensamkommande*, samtidigt som vi mottagit blandade reaktioner från vår omgivning när vi berättat vad vi har arbetat med. Vi har upplevt att många inte har så stor kunskap om målgruppen samtidigt som de ofta har starka åsikter och uppfattningar.

Men hur skapar sig då människor sina uppfattningar? Vad baseras de på och vad kan de tänkas få för konsekvenser? Hur sociala fenomen och verklighetsbilder skapas tänker vi är av stor vikt för socialt arbete eftersom arbetet är så beroende av allmänhetens uppfattningar och åsikter. Socialt arbete formas av allmänhetens verklighetsbilder, den politiska ledningen, lagstiftning och riktlinjer, vilka sätter ramarna för vilket handlingsutrymme socialarbetare har.

Vi tror att många människor idag skapar sig uppfattningar om världen via bland annat sociala medier, varför vi har valt att undersöka hur begreppet *ensamkommande* konstruerades på Twitter under 2015, då tillströmningen av *ensamkommande* flyktbarn till Sverige nådde sin kulmen.

1.1 Problemformulering

I den här studien utgår vi från ett socialkonstruktionistiskt perspektiv som enligt Burr (2003) grundar sig i tanken att människors val, åsikter och världsbild påverkas av information vi får till oss, vilket i sin tur påverkar hur vi ser på och förstår samhällsfenomen, hur de fungerar, vad de beror på och hur de bör förändras. Detta kan kallas sociala konstruktioner. Burr (2003) menar att den förståelse som skapas för ett fenomen lägger grunden för hur vi tänker och agerar och kan belysa en verklighetsbild på bekostnad av andra. Detta tänker vi är högst relevant för socialt arbete. Hur människor ser på *ensamkommande* är viktigt eftersom det kan påverka socialarbetare i sitt arbete med målgruppen.

Inom socialkonstruktionismen beskrivs denna process, hur fenomen konstrueras och förstås, som något som sker i kommunikation mellan aktörer där de tillsammans tillskriver ett objekt eller ett fenomen ett värde, och objektet eller fenomenet “görs”. (Burr, 2003).

Detta sammantaget gör att vi finner det relevant för socialt arbete att undersöka hur människor konstruerar begreppet *ensamkommande* genom kommunikation, varför vi har valt att genom en kritisk diskursanalys studera hur debatten kring *ensamkommande* såg ut på den populära kommunikationsplattformen Twitter under 2015. Vår förhoppning med denna studie är att kunna bidra med kunskap kring hur begreppet *ensamkommande* konstruerades. Detta för att kunskapen ska kunna leda till en större medvetenhet, och därmed kunna bidra till att utveckla det sociala arbetet med *ensamkommande* i en konstruktiv riktning.

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med denna studie är att med hjälp av kritisk diskursanalys undersöka hur konstruktioner av begreppet *ensamkommande* tog sig i uttryck på Twitter under 2015. Detta för att bidra med kunskap om hur *ensamkommande* konstrueras, uppfattas och förstås då vi anser att sådan kunskap kan bidra till att utveckla det sociala arbetet med målgruppen. Därför utgår vi från följande frågeställningar:

1. Hur framställdes och konstruerades *ensamkommande* på Twitter under 2015?
2. Vilka diskurser går att urskilja i debatten om *ensamkommande* på Twitter under 2015?
3. Vad kan konstruktionerna tänkas få för konsekvenser för hur människor förstår och uppfattar *ensamkommande*?
4. Vad kan konstruktionerna tänkas få för konsekvenser för det sociala arbetet med *ensamkommande*?

2. Bakgrund

Under 2015 mer än fördubblades antalet asylsökande *ensamkommande* barn i Sverige gentemot föregående år (Migrationsverket, 2015). Gruppens juridiska benämning, *ensamkommande* barn (Lag om mottagande av asylsökande m.fl. [LMA], 1994:137), har inom politik, media och i folkmun kommit att förkortas till *ensamkommande*, vilket är det begrepp vi valt att använda oss av i denna studie. Enligt LMA och Socialtjänstlagen (SoL, 2001:453) är det socialtjänsten som bär det yttersta ansvaret för att utreda och tillgodose *ensamkommande* barns behov av vård och omsorg när de befinner sig i Sverige. Deras arbete med målgruppen präglas både av rådande lagstiftning och samhällets syn på hur arbetet med målgruppen bör formas och utföras (Börjeson & Börjeson, 2015).

Vi upplevde att ämnet debatterades flitigt under 2015 men anser även att *ensamkommande* än idag är ett frekvent återkommande ämne och begrepp i såväl svensk nyhetsrapportering som i sociala medier. Det fortsätter att skapa stora rubriker och ställningstaganden och var bland annat en het valfråga i de politiska partiernas kampanjer inför riksdagsvalet 2018.

Vi kommer i detta kapitel att redogöra för 2015 års så kallade “flyktingkris” samt beskriva definitionen av begreppet *ensamkommande*. Därefter kommer vi att redogöra för sociala mediers roll som interaktivt kommunikationsmedel samt ge en översiktlig beskrivning av plattformen Twitter, dess funktion och användningsområde. Slutligen kommer vi att föra en diskussion kring våra egna förförståelser och hur de eventuellt kan komma att påverka studien.

2.1 Den “europeiska flyktingkrisen” 2015

På United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) hemsida (<http://www.unhcr.org>) står att läsa att antalet flyktingar som sökte asyl i Europa och framförallt i Sverige kulminerade under 2015. Detta skedde som ett resultat av otrygga förhållanden och krig på andra platser i världen, vilket gjorde att miljontals människor flydde sina länder och sökte sig till den Europeiska unionen (EU). Enligt det europeiska statistikorganet Eurostat (2016) tog EU:s medlemsländer emot cirka 1,3 miljoner asylsökande flyktingar under 2015. Detta var mer än en fördubbling gentemot föregående år.

Vi kunde under denna tid läsa i nyhetsrapporteringen om hur EU:s medlemsländer hanterade ökningen av asylsökande på olika sätt vilket innebar att mottagandet skiljde sig nämnvärt mellan olika medlemsländer. Av alla *ensamkommande* som sökte asyl i EU under 2015 tog Sverige emot 35 369 asylsökande *ensamkommande* barn (Migrationsverket, 2015) vilket kan antas ha resulterat i ökad belastning på de institutioner och myndigheter vars uppgift var att arbeta med målgruppen. Detta stämmer även med bilden vi minns att media gav av situationen. I enlighet med vad Burr (2003) skriver, att sociala fenomen konstrueras genom kollektiva förståelser och värderingar, kan vi även anta att svenskarna behövde hantera, förstå och förhålla sig till en verklighet som var ny för dem. Med andra ord är vi av uppfattningen att vi i Sverige under 2015 presenterades för ett nytt socialt fenomen som vi i behövde värdera och förstå.

Under 2015 upplevde vi att tillströmningen av flyktingar i allmänhet och *ensamkommande* i synnerhet var ett återkommande diskussionsämne i medier och bland allmänheten, och det var även då som vi

först bekantade oss med begreppen “flyktingkris” och *ensamkommande*.

2.2 Ensamkommande barn

Eftersom denna studie syftar till att granska debatten om *ensamkommande* och undersöka hur begreppet konstruerades under 2015, finner vi det av vikt att redogöra för de juridiska definitionerna av begreppet. Utlänningslagen (2005:716) 4 kap. 1 § definierar en flykting på följande vis:

Med flykting avses i denna lag en utlänning som befinner sig utanför det land som utlänningen är medborgare i, därför att han eller hon känner välgrundad fruktan för förföljelse på grund av ras, nationalitet, religiös eller politisk uppfattning eller på grund av kön, sexuell läggning eller annan tillhörighet till en viss samhällsgrupp, och inte kan, eller på grund av sin fruktan inte vill, begagna sig av detta lands skydd.

I LMA (1994:137) 1 b § definieras *ensamkommande barn* som följer:

...barn under 18 år som vid ankomsten till Sverige är skilda från båda sina föräldrar eller från någon annan vuxen person som får anses ha trätt i föräldrarnas ställe, eller som efter ankomsten står utan sådan ställföreträdare (ensamkommande barn).

Rent juridiskt är *ensamkommande barn* alltså barn under 18 år som av olika anledningar har flytt från sina länder och som befinner sig i Sverige utan någon form av vårdnadshavare som kan företräda dem eller sörja för deras behov.

Ensamkommande barn som flyr från krig är inte ett nytt fenomen, inte heller flyktingar i allmänhet. Genom historien har Sverige varit ett land som vid ett flertal tillfällen tagit emot större mängder flyktingar, däribland *ensamkommande*. Exempel på detta är de så kallade “finska krigsbarnen” som togs emot av Sverige under andra världskriget. Deras ankomst till Sverige var ett resultat av Sovjets krigsförklaring mot Finland under 1939. Merparten av dessa återvände dock efter krigets slut. Vidare exempel är 1990-talets oroligheter på Balkanhalvön som resulterade i att Sverige tog emot en större mängd asylsökande, däribland *ensamkommande* (Lundh, & Ohlsson, 1994).

Vi finner det intressant att barn som flyr från krig och oroligheter för att söka asyl i Sverige är ett ämne som skapat så stor debatt de senaste åren med tanke på Sveriges historia av mottagande av *ensamkommande*. Vi tror att en anledning till att ämnet blivit så omdebatterat från 2015 och framåt är att internet och sociala medier har gett oss större möjligheter att göra våra röster hörda. Det har gett oss fler verktyg med vilka vi kan diskutera och argumentera, skapa oss en uppfattning och sprida den. Vi tror även att det har resulterat i att fler människor är delaktiga i att bestämma hur begrepp konstrueras och definieras. Detta tror vi kan leda till att hur man tolkar begreppet *ensamkommande* kan skilja sig från exempelvis den lagliga definitionen.

2.3 Sociala medier som interaktivt kommunikationsmedel

2015 var det 20 år sedan internet började spridas till allmänheten. Detta år använde sig svenskar av internet 12.9 timmar per vecka i genomsnitt. Sociala medier hade på förhållandevis kort tid kommit att bli ett vanligt kommunikationsmedel och de tre största sociala medierna var Facebook, Instagram och Twitter (Findahl & Davidsson, 2015).

Under aktuell tidsperiod upplevde vi, författarna till denna studie, att sociala medier fick ett genomslag vad gäller människors möjlighet till att debattera och diskutera samt sprida åsikter och värderingar. Vi upplevde att den ökade kommunikationsmöjligheten via internet i allmänhet och sociala medier i synnerhet blev en större del av människors vardagsliv. Personer kunde lättare nå ut till människor och hade möjligheten att oavsett storlek på umgängeskrets eller kontaktnät interagera med fler människor på samma gång eftersom internet och sociala medier är öppna arenor för allmänheten.

Burr (2003) påpekar vikten av hur kommunikation, framförallt via språk, påverkar hur människor konstruerar sina världsbilder. Ju mer man med hjälp av språket talar om och interagerar med andra desto mer bidrar det till att konstruera våra förståelser av omvärlden.

Vi upplevde även att utvecklingen av sociala medier resulterade i ett slags demokratisering i den meningen att man oavsett yrke, klass, kön, sexualitet et cetera hade lika möjligheter att få sin röst hörd - så länge man hade internetuppkoppling.

Av dessa anledningar anser vi att sociala medier som interaktivt kommunikationsmedel och som fokus för en diskursanalys är högst intressant. Av Facebook, Instagram och Twitter är vi av åsikten att Twitter är det sociala mediet som i störst utsträckning fungerar som en arena för debatt och åsiktsspridning. Det är även den sociala medieplattform som vi anser är mest fokuserad på det skrivna ordet. Eftersom vi vill göra en diskursanalys av hur ett begrepp konstrueras anser vi därför att Twitter är en adekvat plattform att applicera analysen på och kommer därför att nedan redogöra för plattformens funktion och användningsområde.

2.4 Twitter

Den sociala medieplattformen Twitter är ett slags "mikroblogg", som enligt Svenska Akademiens ordlista (<http://www.svenska.se>) definieras som en "blogg för korta inlägg".

Twitter grundades 2006 och var under 2015 den tredje största sociala medieplattformen i Sverige efter Facebook och Instagram. På Twitter kan användare skriva korta textbaserade inlägg på max 140 tecken, så kallade "tweets". Dessa tweets dyker sedan upp i flödet hos de som följer ens konto eller som hittar dem på andra sätt. Maxantalet tecken i en tweet kom senare att höjas till 280 tecken, men under 2015 var 140 tecken maxantal (<https://help.twitter.com/en>).

Till skillnad från på Facebook, där användare blir "vän" med andra användare och därigenom kan se varandras inlägg, behöver användare på Twitter inte följa de som följer en själv. Interaktionen på Twitter behöver alltså inte vara från båda sidor i den meningen (<https://www.facebook.com/help> & <https://help.twitter.com/en>).

Findahl och Davidsson (2015) förklarar att mellan 2006 och 2015 växte Twitter kraftigt i Sverige

och under 2015 använde sig var femte svensk av Twitter. Antalet passiva användare, som följer andra användare men inte bidrar med egna inlägg, var 2015 dubbelt så högt som antalet aktiva användare som skrev egna inlägg. Det var alltså fler som konsumerade andras inlägg än som producerade egna (ibid.).

Funktionsmässigt fungerar Twitter så att när en användare loggar in så ser denne ett flöde av tweets från de konton denne följer på sin tidslinje. Dessa tweets kan innehålla text och bilder samt länkar till andra webbplatser. Tweetsen kan även ämnesbestämmas genom en så kallad hashtag (#) följt av en ämnesrubrik. Dessa hashtags går även att söka på vilket gör det enkelt att snabbt hitta tweets om samma ämne. Ämnen som är populära rubriceras som "trending/trendande" och kan dyka upp som förslag i ens flöde eller när man söker bland tweets. På så sätt skapas alltså diskussioner kring populära ämnen som konsumeras av fler än de som producerar innehållet. Det som användaren kommunicerar genom sina tweets är öppet och tillgängligt för alla som följer en eller som hittar ens tweets i ämnes- och hashtagsökningar såvida man inte har ett privat konto.

Flödet i tidslinjen är i grunden kronologiskt men tweets från konton som användaren har interagerat mer med hamnar högre upp i flödet. Dessa är grundinställningarna för tidslinjen men det går att organisera flödet på andra sätt. Interaktioner mellan användare på Twitter kan primärt ske genom följande funktioner (<https://help.twitter.com/en>):

1. Att "gilla" en tweet genom att trycka på en hjärtsymbol under tweeten.
2. Att "retweeta", när man sprider vidare någon annans tweet genom att trycka på en pilsymbol under tweeten och dela den.
3. Att tilltala en annan användare genom att skriva @ följt av användarens namn.
4. Att svara på någon annans tweet genom att trycka på symbolen för att svara.

2.5 Förförståelse

Diskursanalysens syfte är inte att visa på vad som är sant och verkligt. Syftet är snarare att synliggöra vad som tas för en sanning och vad som är verkligt inom olika diskurser. Genom att undersöka mönster och se vad som uttrycks och hur det uttrycks kan man få en bild av vilka konsekvenser som dessa konstruktioner kan få. Det motsägelsefulla är att forskaren alltid ingår i en diskurs själv och på ett eller annat sätt är inblandad i de verklighetsbilder som genom analysen skönjs. Den stora frågan är då hur forskaren ska förhålla sig så neutral som möjligt, hur forskaren inte ska låta sin egen förförståelse påverka materialet (Winther Jørgensen & Phillips, 2000).

Svaret är naturligtvis att det är omöjligt att vara fullständigt neutral. Foucault (2017) skriver att den som formar språket har makten att bestämma hur människor förstår sin omvärld. På samma sätt tänker vi att vi, författarna till denna studie, har makten att bestämma hur vårt material tolkas och förstås. Det vill säga att vi genom vår tolkning formar språket och att vi därigenom kan påverka hur människor som läser studien kan förstå och tolka *ensamkommande*. Därför anser vi att vikten av reflexivitet under vårt arbete inte nog kan understrykas. Det här har varit något som vi har behövt tänka på många gånger under arbetets gång. Vi har behövt ställa oss "främmande" inför materialet. Vi har behövt

stanna upp, backa och vara uppmärksamma på när vi upplevde att vår egen involvering eller våra förförståelser påverkade studien. Och det är inte alltid lätt. Vi är, liksom de författare vars texter vi har analyserat, själva "fångade" i olika diskurser, och det går inte att undvika. Vi inser att det finns något begränsande med att vi som studerar diskurser själva bidrar till att konstruera dem och vår verklighetsbild. Samtidigt handlar inte diskursanalys om att visa på en enda sammanhängande sanning utan just om att synliggöra många olika perspektiv på världen för att kunna säga något om hur vi människor förstår den (Winther Jørgensen & Phillips, 2000).

Vi har försökt att på ett så objektivt sätt som möjligt kartlägga de mönster vi har sett och redogöra för de verklighetsbilder vi lyckats urskilja i materialet. Men det är vår tolkning av materialet, och det är naturligtvis möjligt - för att inte säga sannolikt - att andra forskare med samma material skulle komma fram till andra tolkningar än våra.

3. Teoretiskt perspektiv

Vi kommer i detta kapitel att redogöra för det teoretiska perspektiv som vi har utgått från i arbetet med denna studie. Vi kommer först att redogöra för socialkonstruktionismen följt av en beskrivning av diskursteori.

3.1 Socialkonstruktionism

Socialkonstruktionismen är ett teoretiskt perspektiv sprunget ur sociologin vars utgångspunkt är att sociala fenomen och begrepp ges värde och därigenom "görs" av människor. Tillsammans, genom kommunikation, tillskriver människor sociala fenomen och begrepp värden för att förstå dem, snarare än att fenomenen besitter dessa värden från början. Teorin utgår från att dessa förståelser och värderingar formar en gemensam grund för hur vi ser på och förstår världen, som inte behöver stämma överens med verkligheten eller fakta. Dessa delade antaganden om hur världen är beskaffad blir sanna eftersom de tas för sanning, de konstrueras (Burr, 2003).

Bergerand och Luckmann (1966) var först med att mynta begreppet social konstruktion och menade att genom att undersöka dessa sociala konstruktioner och hur människor utvecklar gemensamma förståelser av världen i samspel med andra, kan man studera vilka konsekvenser dessa olika antaganden om vad som tas för sanning kan få för vår förståelse av fenomenet.

Vanligt förekommande exempel på sociala konstruktioner är kön och pengar, fenomen som kollektivt tillskrivits värden av samhället vars invånare därigenom kan förstå och förhålla sig till dem.

En fundamental grundtanke inom konstruktionismen är att det inte finns någon absolut sanning bortom våra sociala konstruktioner av vår omvärld. Språket bidrar till att forma våra konstruktioner av världen då det inte går att tala eller skriva om världen utan att tolka den. Det vill säga att något som skrivs eller sägs om världen inte är en absolut sanning utan en subjektiv sanning om hur världen är beskaffad (Börjesson, 2003).

Socialkonstruktionismen syfte kan sägas vara att ifrågasätta samhällets definitioner av vad som är sant genom att kritiskt granska hur dessa sanningar har uppkommit, processer som man inom konstruktionismen menar kan variera beroende på i vilken tid, kultur eller kontext ett fenomen uppstår (Burr, 2003).

3.2 Diskursteori

Varför tycker vi som vi gör? Varifrån får vi våra åsikter, perspektiv och värderingar? Enligt diskursteorin förmedlas förståelse mellan människor genom språket. Diskursen bestämmer vilka begrepp och uttryck man använder samt vad som tas för sant. Enligt teorin ses inte språket som en förmedlare av objektiva fakta utan som något som skapar subjektiva och kollektiva upplevelser (Winther Jørgensen & Phillips, 2000).

Diskursteori och socialkonstruktionism är närbesläktade då diskursteorin är direkt sprungen ur konstruktionismen och en del av den. Gemensamt för bägge är synen på hur vi människor kollektivt, genom kommunikation och framförallt språk tillskriver fenomen och objekt värden för att förstå dem

(Burr, 2003).

Ordet diskurs betyder "samtal" på franska men det finns många olika sätt att förstå begreppet och vad det faktiskt innebär. Howarth (2007) skriver att begreppet är komplext och får olika innebörder beroende på vilken teoretisk ram man sätter in det i och redogör för olika "skolor" och hur de historiskt sett har förändrat sättet att se på och tolka begreppet.

Vi har valt att utgå från ett positivistiskt perspektiv gällande vad en diskurs är och hur den fungerar. Inom detta perspektiv kan man något förenklat förklara diskurser som "kognitiva scheman" eller "tankeramar" som grupper av människor använder sig av för att konstruera gemensamma sätt att se på sin omvärld. Ett sådant gemensamt synsätt kan sedan användas för att legitimera ett kollektivt handlande av gruppen (Howarth, 2007).

Winther Jørgensen och Phillips (2000) definierar diskurs som ett bestämt sätt att tala om och förstå världen. Även Burr (2003) betonar den gemensamma konstruktionen av en världsbild, och skriver att diskurser är vad som genom bland annat olika berättelser, bilder, metaforer och representationer skapar en bild av verkligheten. Gemensamt för deras sätt att definiera diskurs är sättet att se på hur text, och mer specifikt språk, används för att skapa dessa kollektiva synsätt och världsbilder - diskurser.

Foucault (2017) skriver att de som "äger" språket och diskursen, även "äger" makten att definiera hur människor förstår sin omvärld. Detta anser vi är en intressant tanke då det skulle innebära att de rådande diskurserna om *ensamkommande* på Twitter kan tänkas ha makten att bestämma hur människor förstår *ensamkommande* och sin omvärld.

Winther Jørgensen & Phillips (2000) förklarar att diskursanalysen är ett lämpligt verktyg för att analysera diskurser och skriver att den utgör en helhet av både teori och metod eftersom den innehåller både teoretiska modeller och utgångspunkter samt metodologiska riktlinjer för hur analysprocessen bör gå till. De skriver att dessa är sammanlänkade och skapar en helhet som lämpar sig väl för analyser av kommunikationsprocesser. Vi kommer i metodkapitlet att redogöra för den typ av diskursanalys som vi har valt att använda som analysmetod i vår studie.

4. Tidigare forskning

Inför och under arbetet med denna studie har vi fokuserat på att söka efter och läsa forskning om socialkonstruktionism, diskursanalys, kommunikation och *ensamkommande*. Det har visat sig vara svårt att hitta forskning som inkorporerar dessa ämnen samtidigt, varför vi har behövt söka inom respektive fält för att hitta kunskap som har kunnat vara användbar för oss i vårt arbete.

Ensamkommande är ett relativt brett forskningsfält och den forskning vi har hittat har mestadels härstammat från Sverige, USA, England samt en del andra länder i Europa, vilket vi anser visar att det finns ett internationellt intresse för forskning inom fältet. Mycket av den aktuella forskningen inriktar sig på immigrationslagar, konsekvenser av immigration, människohandel, exploatering av utsatta grupper, *ensamkommandes* perspektiv samt att undersöka vilka förutsättningar till integrering grupper har i respektive land.

Eftersom vi i denna studie har varit intresserade av att undersöka språkliga uttryck och konstruktioner av *ensamkommande* har vi valt att inte fokusera på generell forskning kring *ensamkommande* som grupp utan istället riktat in oss på forskning om konstruktioner av grupper, konstruktioner på internet och sociala medier samt konsekvenser av dessa.

Gällande förhållandet mellan sociala konstruktioner, diskurser och det sociala arbetets praktik har vi till stor del använt oss av Healy (2014) som vår huvudkälla till kunskap. I *Social theories in context, creating frameworks for practice* sammanställs kunskap på området. Healy (2014) skriver att diskurser, hur man talar om fenomen och använder sig av språk, får tydliga materiella konsekvenser inom det sociala arbetets praktiker. Sättet på vilket vi talar och skriver om något skapar våra professioners specifika syften. Det bidrar till att skapa våra identiteter, maktförhållanden samt bestämmer vilka olika valmöjligheter att interagera med andra i vår yrkesroll som finns tillgängliga för oss (ibid.).

Mot bakgrund av detta är det intressant för oss att undersöka hur *ensamkommande* konstrueras genom språkliga uttryck på Twitter för att därigenom se vilka materiella konsekvenser dessa konstruktioner kan tänkas få i det faktiska sociala arbetet med *ensamkommande*.

Vetenskapliga artiklar som behandlar just detta, hur sociala konstruktioner får materiella konsekvenser, kommer vi nedan att redogöra för.

4.1 Interaktiv kommunikation på internet och sociala medier

I artikeln *Learning to Google: Understanding classed and gendered practices when young people use the Internet for research* har Davies (2018) ur ett sociologiskt perspektiv undersökt hur två grupper av studenter i England förhåller sig till och använder sig av information i sin kommunikation på internet och i sociala medier. Grupperna bestod av studenter från två olika typer av skolor. En så kallad "elitiska", ett universitet som kräver avgift, och en yrkeshögskola som inte gör det. Davies undersökte hur grupperna interagerade med varandra när de behandlar ämnen som invandring, konspirationsteorier och klimatförändring. Detta gjordes genom att analysera redan befintlig data i form av internettrafik, digitala söktermer, intervjuer (i grupp och individuellt), diskussionsvideos och

nedladdningar av argument och diskussioner på sociala medier (ibid.).

Davies framhåller att han kunde urskilja tydliga skillnader i hur studenternas klasstillhörighet, socioekonomiska förutsättningar, plats i det hierarkiska utbildningssystemet och kön påverkade hur de konsumerade och reproducerade information på internet. Bland annat visar studien att deltagare från arbetarklassen tenderade att i högre utsträckning acceptera Google som en auktoritär källa till information utan att ifrågasätta eller förhålla sig kritiskt till informationskällorna (ibid.).

Detta finner vi intressant för vår studie eftersom dessa "kategorier" är exempel på sådana sociala konstruktioner som vi ämnar undersöka.

En annan slutsats som Davies presenterar är att ingen av de deltagande grupperna verkade göra någon skillnad mellan "verklighet" och "virtuell verklighet" (ibid.).

Detta är intressant för oss då vårt syfte till viss del är att undersöka ett sådant förhållande mellan digital kommunikation och den fysiska kontexten som den sker i.

Davies visar med sin studie att det som sker på internet inte stannar där utan fortsätter att ske i fysiska sociala sammanhang och vice versa. Detta kunde han urskilja eftersom han undersökte hur studenternas tankar och beteenden manifesterades både "online" och "offline". Av studiens resultat kan konstateras att sökalgoritmer, söktermer, klick, inlägg, tweets och liknande är digitala mikrohändelser som tydligt får fysiska sociala konsekvenser i deltagarnas liv. Davies beskriver exempel där studenter sökt information på Google, använt den i diskussioner på internet och sociala medier och sedan spridit information vidare genom fysiska sociala nätverk. Han skriver att detta sker eftersom människor har en tendens att inte ifrågasätta information från andra som de känner och har relationer till, såsom familj, vänner, partners et cetera (ibid.).

Detta anser vi vara högst relevant för vår studie då detta skulle kunna innebära att den konstruktion av *ensamkommande* människor får via Twitter kan tänkas reproduceras i andra sammanhang, både digitala och fysiska.

4.2 Sociala konstruktioner på Twitter

I studien "*How Is a Label of Borderline Personality Disorder Constructed on Twitter: A Critical Discourse Analysis*" från 2017 har Dyson och Gorvin undersökt hur diagnosen Borderline Personality Disorder (BPD) framställs och konstrueras på Twitter. De har genom en kritisk diskursanalys analyserat 225 tweets innehållande termerna "BPD" och "EUPD" (Emotionally Unstable Personality Disorder). I sin analys identifierar författarna två dominant diskurser som de kallar "BPD as an existence of tension" och "BPD as a different existence". I den förstnämnda diskursen konstrueras begreppet som något som är en del av en själv, vilket medför en kamp om kontroll över sitt beteende och sina handlingar. BPD tenderar att talas om i negativa termer i högre utsträckning än positiva. Den senare diskursen konstruerar begreppet som ett sätt av många att uppleva världen. BPD tenderar att talas om på ett öppet, accepterande och positivt vis, men ställs också i kontrast till de som inte har diagnosen.

Författarna för en diskussion kring hur dessa två dominant diskurser skapar olika förutsättningar och problematik i kommunikationen med sjukvården och möjligheten till att få hjälp. De beskriver

bland annat att beroende på om användarna identifierar sig med diagnosen och/eller ser den som “inneboende” i deras person blir förutsättningarna olika för hur de kan samverka med sjukvården och vara mottagliga för hjälp av professionella. Ett exempel som författarna beskriver är om en person ser diagnosen som en oföränderlig del av sig själv och sin person, vilket frigör personen från ansvar och sin förmåga att påverka sina egna handlingar. De menar att detta kan påverka hur pass mottaglig personen är för terapi, eftersom synen på diagnosen i det fallet är att den är oföränderlig. Författarna beskriver hur detta också främjar en pessimism från yrkesverksamma som arbetar med målgruppen och understryker vikten av att kunna ha ett humanistiskt förhållningssätt i sitt arbete med målgruppen. De trycker även på att kunskap om diskurser kring diagnosen, inklusive de som är dominanta inom psykiatri (medical model och recovery model) är viktig för att kunna vara uppmärksam på vilket språk och vilken terminologi man använder i kommunikationen med både patienter och andra yrkesverksamma. Detta för att undvika att hamna i en ond cirkel där patienter inte får eller vill ha hjälp eftersom man ser på diagnosen och problematiken på olika sätt.

Denna studie är väldigt lik vår i syfte och utförande, även om den undersöker andra begrepp och en annan målgrupp. Vi finner det intressant att studien visade tydliga skillnader på möjlighet till att få hjälp av vården, beroende på hur man identifierade sig med och förhöll sig till diagnosen. Detta menar vi är ett tydligt exempel på hur sociala konstruktioner får verkliga fysiska konsekvenser för människor, deras självbild och hur de interagerar med sin omvärld, något som är högst relevant för vår studie och förhållandet mellan *ensamkommande* och socialt arbete.

4.3 Sociala konstruktioner av ensamkommande i den amerikanska asylprocessen

I studien *A rite of reverse passage: the construction of youth migration in the US asylum process* undersöker Galli (2018) konstruktioner av *ensamkommande* i asylprocessen i USA. Studien gör gällande att myndighetsanställda inom asylprocessen i USA, genom riktlinjer och intervjustrategier, konstruerar en bild av *ensamkommande* asylsökande ungdomar som uppfyller asylsystemets förväntningar på hur barn “ska” vara. Därför tillskrivs *ensamkommande* asylsökande barn värden som framställer dem som “oskyldiga”, “offer” och “infantila”. Det som vi tycker är intressant med denna forskning är att dess utgångspunkt kan sägas vara motsatt vår egen; att undersöka vilka konstruktioner som går att urskilja i ett material för att sedan diskutera dess eventuella konsekvenser. Författarna har istället identifierat materiella konsekvenser (riktlinjer och intervjustrategier) som leder till en konstruktion av *ensamkommande*.

Fairclough (2010) skriver att diskurser både är konstituerade och konstituerande, de både återger och omformar vår kunskap. Detta är något som vi tycker att denna studie är ett exempel på, att materiella konsekvenser kan skapa konstruktioner samtidigt som konstruktioner kan leda till materiella konsekvenser.

5. Metod

I detta kapitel kommer vi inledningsvis att redogöra för och diskutera vår analysmetod. Därefter kommer vi att presentera vårt urval och studiens avgränsningar samt redogöra för hur litteratursökningar har genomförts. Avslutningsvis kommer vi att föra en diskussion kring studiens reliabilitet, validitet samt de forskningsetiska dilemman som vi i denna studie anser föreligger.

5.1 Val av metod

Eftersom vi ämnar undersöka hur *ensamkommande* framställs och konstrueras på Twitter samt vilka konsekvenser dessa konstruktioner kan tänkas få för det sociala arbetet, har vi valt att använda oss av kritisk diskursanalys som metod. Detta eftersom den låter oss undersöka mer än bara själva texten, till skillnad från en mer traditionell textanalys. Vidare är den kritiska diskursanalysens mål att synliggöra ojämlikheter för att därigenom kunna skapa social förändring, vilket vi anser är lämpligt för studiens syfte. Mer specifikt har vi valt att använda oss av Faircloughs *tredimensionella modell* i analysen av vårt material, vilken enligt Winther Jørgensen och Phillips (2000) är ett lämpligt verktyg i analysen av diskurser.

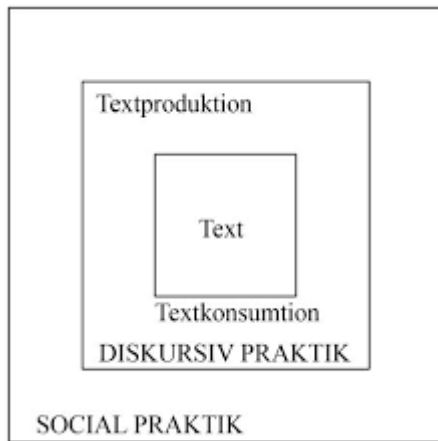
5.2 Kritisk diskursanalys

Fairclough (2010) skriver att diskurser skapas av strukturer samtidigt som de bidrar till att reproducera dem. Hans kritiska diskursanalys är en inriktning inom kritisk teori som i synnerhet fokuserar på hur diskurser bidrar till att reproducera ojämlika maktförhållanden i samhället. Fairclough talar om diskurser som en social praktik, som både påverkar och påverkas av samhället och människors interaktion.

Syftet med den kritiska diskursanalysen är att synliggöra hur dessa diskurser bidrar till att upprätthålla ojämlika maktstrukturer för att därigenom kunna bidra till ökad jämlikhet. Detta kallar Fairclough "social förändring" och är vad den kritiska diskursanalysen strävar efter (Winther Jørgensen & Phillips, 2000).

5.2.1 Faircloughs tredimensionella modell

Som hjälp för att upptäcka och analysera diskurser har Fairclough skapat en modell från vilken text och språkbruk i kommunikativa händelser analyseras utifrån tre dimensioner: diskurs som text, diskursiv praktik och social praktik (Winther Jørgensen & Phillips, 2000).

Figur 1. visar de tre dimensionerna i Faircloughs tredimensionella modell.

Inom den första dimensionen analyseras själva texten genom att bland annat studera vokabulär, grammatik och hur texterna hänger ihop - vad är det som skrivs och hur skrivs det? Vid analys av den andra dimensionen, den diskursiva praktiken, undersöks hur texten produceras och konsumeras, alltså vem som skriver och till vem. Här undersöks även användningen av texten, det vill säga vad texten syftar till att uppnå samt huruvida producenten och konsumenten reproducerar eller ifrågasätter befintliga diskurser (Winther Jørgensen & Phillips, 2000).

Det centrala förhållningssättet enligt Faircloughs modell är att diskurser inte bara är konstituerande utan även konstituerade, de återger och omformar vår kunskap. En mer traditionell textanalys är inte tillräcklig för att göra en diskursiv analys av en text då den inte undersöker sambandet mellan texten och de kulturella och samhälleliga strukturer den skapats i. Därför måste diskursanalysen fokusera på både den kommunikativa händelsen, det vill säga tweetsen som vi har valt ut, samt diskursordningen, det vill säga rådande diskurser i debatten om *ensamkommande* (Fairclough, 2010).

Målet med kritisk diskursanalys är att synliggöra förhållandet mellan användningen av språket och den sociala praktiken; hur människor talar om och ser på världen och vilka konsekvenser det kan få. Denna tredje dimension kan sägas vara det större sammanhang som diskurserna är en del av (Fairclough, 2010).

Textanalysen består som tidigare nämnts av att vi studerat vokabulär och grammatik, men för att ytterligare analysera texterna har vi valt att använda oss av några teoretiska begrepp vilka kan vara behjälpliga vid diskursanalys. Vi har valt att använda oss av följande begrepp:

Modalitet: Genom att undersöka texters modalitet kan man se om påståenden i texter framstår som objektiva och "sanna". Man tittar alltså på hur starkt något påstås och kan därigenom mäta graden av affinitet. Låg affinitet innebär att påståendet uttrycks med liten säkerhet ("jag tror att jorden är platt") medan hög affinitet är något som uttrycks som vore det en närmast obestridlig fakta ("jorden är platt"). Dessa olika modaliteter, det vill säga hur man uttrycker sig om ett fenomen, kan få konsekvenser i hur man inom diskurser framställer kunskap. Huruvida information framställs som en objektiv och odiskutabel sanning eller genom osäkerhet kan ha betydelse för hur vi uppfattar textens innehållsliga

helhet (Winther Jørgensen & Phillips, 2000).

Transivitet undersöker huruvida aktörer negligeras eller inte i texter. Detta påverkar hur man kan uppfatta texters innehåll och kan synliggöra hur en enskild person eller en grupp kan frångå ansvar för sina handlingar. Exempelvis kan man fokusera på enbart konsekvenser av ett fenomen och inte belysa vad som resulterade i konsekvenserna (Winther Jørgensen & Phillips, 2000).

Intertextualitet är ett begrepp som innebär att inga texter är isolerade och rakt igenom egna, utan alltid bygger på andra texter. Genom att titta på vad texter hänvisar till för texter, kan man undersöka vilka diskursiva och sociala praktiker som texten kommer ifrån (Winther Jørgensen & Phillips, 2000).

Interdiskursivitet handlar om att undersöka vilken utsträckning diskurser interagerar med varandra och därigenom synliggöra förändringspotentialen i diskursordningen. En hög grad av interdiskursivitet, det vill säga att flera olika diskurser kommer till tals inom en diskurs, kan tyda på samhälleliga förändringar. En låg grad av interdiskursivitet innebär att få diskurser kommer till tals inom en diskurs. Detta kan tyda på att strukturer är mer cementerade och att diskursen därmed inte är lika förändringsbenägen (Winther Jørgensen & Phillips, 2000).

Diskursordning kan sägas vara summan av diskurserna inom ett specifikt område. I och med att diskurserna vill befästa just sina egna världsbilder som de "sanna" kan dessa diskurser hamna i konflikt (Winther Jørgensen & Phillips, 2000).

Flytande signifikant är ett begrepp som används när skilda diskurser använder samma begrepp men tillskriver begreppet olika betydelser. Diskurserna vill därigenom "äga" begreppet och "tävlar" om att få sin egen betydelse befäst och allmänt vedertagen (Winther Jørgensen & Phillips, 2000).

5.3 Metoddiskussion

Diskursanalys som metod har mottagit kritik i och med det paradoxala att forskaren själv ingår i olika diskurser och omöjligt kan ha ett helt neutralt angreppssätt. I tolkning och analys bidrar forskaren själv till att konstruera de verklighetsbilder som diskursanalysen ämnar undersöka. Forskaren kan också ha svårt att uppfatta mönster och detaljer som ligger alldeles för nära forskarens egen verklighetsbild, vilket kan leda till att vissa diskurser inte uppfattas av forskaren (Winther Jørgensen & Phillips, 2000).

Bryman (2011) skriver dock att diskursanalys inte är ute efter att visa på en enskild objektiv sanning utan snarare ämnar belysa flera olika sanningar och verklighetsbilder. Därför anser vi inte att metoden varit begränsande för vårt syfte. Vi har dock varit medvetna om nämnd kritik mot diskursanalys, och som vi har beskrivit under förförståelse (se 2.5) har vi därför strävat efter att, genom ett reflexivt arbetssätt, så objektivt som möjligt återge vad vi ser. Under resultat och analys (se

6 & 7) har vi även strävat efter att vara så transparenta som möjligt genom att redogöra för varje steg i analysprocessen och hur vi har motiverat våra tolkningar av materialet.

En mer traditionell textanalys hade kunnat vara ett alternativt metodval för vår studie. Det metodvalet hade eventuellt låtit oss undersöka texterna på en än mer detaljrik nivå men eftersom vi är intresserade av kopplingar mellan texterna, bakomliggande faktorer och de eventuella konsekvenser dessa kan få i den sociala praktiken ansåg vi att diskursanalysen var ett bättre val för studiens syfte.

5.4 Urval och avgränsningar

Den första och mest uppenbara avgränsningen som vi har gjort är att vi har valt att enbart studera inlägg på Twitter och inte tittat på andra sociala medier eller traditionella nyhetssidor. Detta eftersom vi ville undersöka vad gemene man skrev om *ensamkommande* på en av den aktuella tidsperiodens största sociala medieplattformar, snarare än att undersöka vad etablerade mediekanaler hade att säga om *ensamkommande*. En annan anledning var det faktum att vårt arbete haft en tidsbegränsning och vi ansåg att denna avgränsning skulle generera en hanterbar mängd data. Ytterligare en anledning till att vi valde just Twitter var eftersom dess inlägg i hög utsträckning är textbaserade, offentliga och tillgängliga för allmänheten, till skillnad från inlägg på exempelvis Facebook (se 2.4).

Vi har även avgränsat vårt urval till att enbart undersöka tweets producerade under 2015. Detta eftersom vi ansåg att det vore intressant att studera konstruktionen av *ensamkommande* under den period då antalet *ensamkommande* till Sverige ökade så markant. Vår förförståelse var att vi på så sätt eventuellt kunde ta del av hur “nya” diskurser skapas.

Vi valde även att enbart studera de tweets som innehöll ordet *ensamkommande* och inga andra närliggande begrepp. Vi ansåg att andra begrepp kopplade till *ensamkommande* var av för värderande eller negativt vinklad karaktär, vilket vi tror hade kunnat påverka studiens strävan, att kunna urskilja olika diskurser, negativt. Eftersom detta är ett examensarbete i socialt arbete ansåg vi även att det var mest relevant att använda oss av det begrepp som socialtjänsten oftast använder sig av för att benämna målgruppen.

5.5 Litteratursökningar

För att hitta litteratur inför och under vårt arbete har vi använt oss av Ersta Sköndal Bräcke högskolas bibliotek och Stockholms stadsbibliotek. Vi har dels gjort sökningar i bibliotekens kataloger på för oss tidigare kända författare, dels gjort ämnessökningar med söktermer som: *diskurs, diskursanalys, kritisk diskursanalys, konstruktionism, socialkonstruktionism, sociala konstruktioner, immigration, ensamkommande, internet, kommunikation, kommunikationsprocesser* och *sociala medier*. Vi har även sökt litteratur via Google och har då använt oss av samma söktermer.

När vi har sökt efter forskning har vi primärt använt oss av databaserna *Academic search complete* och *DiVA* där vi har använt oss av kombinationer av följande söktermer: *discourse, discourse analysis, critical discourse analysis, constructionism, social constructionism, social constructions, immigration, unaccompanied refugee children, unaccompanied refugee minors, internet,*

communication, communication processes, social media, social work, social services, social science och *sociology*.

5.6 Reliabilitet och validitet

Begreppen reliabilitet och validitet härstammar från den kvantitativa forskningsdisciplinen och kan sägas vara viktiga kriterier för forskare när det gäller att undersöka kvaliteten i vetenskapliga arbeten. Inom det kvalitativa forskningsfältet förs en diskussion kring hur pass relevanta dessa begrepp är för kvalitativa studier eftersom kvalitativ forsknings huvudfokus oftast inte är att strikt mäta saker eller att komma fram till objektiva sanningar (Bryman, 2011).

Det finns tre övergripande ståndpunkter gällande hur man som kvalitativ forskare väljer att förhålla sig till *reliabilitet* och *validitet*. Den första ståndpunkten utgörs av de som anser att *reliabilitet* och *validitet* bör tillämpas på kvalitativa studier utan att anpassas särskilt mycket. Den andra ståndpunkten utgörs av de som anser att man kan anpassa innebörden av begreppen för att bättre passa en kvalitativ forskningsmodell. De som menar att kvalitativ forskning bör bedömas utefter helt andra kriterier utgör den tredje ståndpunkten (Bryman, 2011).

Vi har valt att förhålla oss till begreppen enligt den första ståndpunkten, det vill säga att vi använt oss av begreppen utan att anpassa eller förändra dem avsevärt.

Reliabilitet handlar om hur pass tillförlitlig en studie och dess resultat är. För att undersöka en studies *reliabilitet* tittar man ofta på i vilken utsträckning en studie och dess resultat kan reproduceras vid ett annat tillfälle och av andra forskare. Det vill säga att studier som oberoende av varandra kommer fram till samma eller liknande resultat kan sägas ha hög *reliabilitet*. Detta kriterium kan ofta vara svårt att uppnå i kvalitativa studier eftersom sociala miljöer och kontexter är svåra att återskapa; de är levande och föränderliga (Bryman, 2011).

Som vi tidigare beskrivit (se 2.5 & 3.2) är *diskursanalysens* syfte inte att nå fram till objektiva sanningar, vilket gör att vi anser att frågan om i vilken utsträckning vår studie kan upprepas med samma resultat inte är intressant för oss. Vi som forskare påverkar arbetet utifrån våra egna värderingar och förförståelser som gör det omöjligt för oss att förhålla oss helt neutrala och objektiva i vårt arbete. Detta betyder att om någon skulle upprepa vår studie är det mycket möjligt att det arbetet skulle visa andra resultat. Med detta sagt är vår förhoppning att vi ändå lyckats öka vår studies *reliabilitet* genom att redogöra för våra förförståelser, vår analysmetod och de teoretiska begrepp från vilka vi analyserat vårt material. Vi har även försökt att motivera våra tolkningar och beskriva hela forskningsprocessen på ett sätt som gör det lätt för läsaren att förstå hur vi har arbetat. Detta har vi dels gjort för att tydligt visa hur vi kommit fram till våra resultat, dels för att öka chanserna för att studien ska kunna upprepas av andra forskare.

Validiteten handlar om att titta på huruvida en studie faktiskt undersöker det den ämnar undersöka och om det som är relevant för studiens syfte är det som faktiskt mäts (Bryman, 2011).

Då vår studies syfte har varit att undersöka hur begreppet *ensamkommande* konstruerades på Twitter under 2015 anser vi att den teori, litteratur och forskning som vi har använt oss av har hjälpt

oss att ringa vad vi faktiskt vill undersöka. Vi har med hjälp av dessa kunna ställa för studiens syfte relevanta frågeställningar för att kunna undersöka det vi ämnat undersöka. Vår ambition har varit att öka vår studies *validitet* genom att på ett noggrant och metodiskt vis klargöra vårt syfte och våra våra frågeställningar. Vi har genom ett reflexivt arbetssätt även strävat efter att, kontinuerligt under arbetets gång, försäkra oss om att vi följt studiens syfte.

5.7 Forskningsetiska aspekter

Vi har i denna studie förhållit oss till de *forskningsetiska principer* som Vetenskapsrådet fastställt. Dessa principer utgörs av fyra grundläggande huvudkrav som forskare bör reflektera över och ska förhålla sig till i samband med humanistisk och/eller samhällsvetenskaplig forskning. Dessa krav är *informationskravet*, *samtyckeskravet*, *konfidentialitetskravet* och *nyttjandekravet* (<http://www.vetenskapsrådet.se>).

Informationskravet handlar om att “*forskaren skall informera uppgiftslämnare och undersökningsdeltagare om deras uppgift i projektet och vilka villkor som gäller för deras deltagande*” (ibid.) Då vår studie inte har krävt någon form av aktivt deltagande av uppgiftslämnare eller undersökningsdeltagare, eller inneburit att vi inhämtat någon form av information från myndigheter, anser vi att detta krav inte är relevant för vår studie.

Samtyckeskravet handlar om att “*Forskaren skall inhämta uppgiftslämnarens och undersökningsdeltagares samtycke*” (ibid.). Då vi i vår studie endast har inhämtat vårt material från Twitter och därigenom bedömt materialet som offentligt anser vi att samtycke inte har behövts inhämtas. Därför menar vi att även detta krav inte är relevant för vår studie.

Konfidentialitetskravet har varit högst relevant för oss i arbetet med vår studie och handlar om att “*Uppgifter om alla i en undersökning ingående personer skall ges största möjliga konfidentialitet och personuppgifterna skall förvaras på ett sådant sätt att obehöriga inte kan ta del av dem*” (ibid.). Vi har inför och under vårt arbete fört en diskussion kring de etiska dilemman som vår studie inneburit. Ett dilemma är att vi i vår studie återger citat som ibland har varit av etiskt känslig karaktär. Eftersom citaten är återgivna i sin helhet är det möjligt för läsare att gå in på Twitter och hitta författarna av dessa inlägg. Ett alternativ hade varit att istället för att citera inläggen omformulera dem, eller att bara citera fragment av dem. Detta ansåg vi dock skulle påverka våra chanser att kunna besvara vår studies syfte alltför negativt eftersom det faktiska språket som används är av stor vikt för att kunna besvara vårt syfte. Faktum är att materialet vi har analyserat är offentligt och kan antas ha skrivits på Twitter av författarnas egna fria vilja för att de vill att folk ska läsa det. Detta har också varit avgörande i vårt beslut att ändå citera inlägg i sin helhet då vi anser att detta väger upp för de eventuella negativa konsekvenser som publiceringen av denna studie skulle kunna tänkas medföra för författarna av materialet.

Att namnge aktörerna i debatten om *ensamkommande* är också ett etiskt dilemma som skulle kunna medföra negativa konsekvenser för enskilda författare. Vi har därför valt att bara namnge yrkesgrupper, myndigheter, politiska partier och andra typer av grupperingar och organisationer. Detta har inneburit att vi inte namngivit enskilda personer eller återgett enskilda användarnamn.

Ett annat dilemma är att vi genom att återge delar av vårt material reproducerar och bidrar till själva konstruktionen av det begrepp som vi har valt att undersöka. Detta menar vi är ett etiskt dilemma eftersom de flesta av diskurserna vi har lyckats urskilja konstruerar en väldigt negativ bild av *ensamkommande*. Detta är ett allmänt känt dilemma inom konstruktionismen och diskursanalys (se 2.5 & 3.3.1) och har varit svårt att motverka. Vår förhoppning är att vi genom att bidra med kunskap om, samt att vi för en medveten diskussion kring konstruktionen av *ensamkommande*, har lyckats väga upp det faktum att vi bidrar till den negativa framställningen av *ensamkommande* som denna studie har visat.

Nyttjandekravet handlar om hur forskaren använder sig av för studien inhämtad information och säger att “Uppgifter om enskilda, insamlade för forskningsändamål, får inte användas eller utlånas för kommersiellt bruk eller andra icke-vetenskapliga syften.” (ibid.). Vi har i arbetet med denna studie inte inhämtat, dokumenterat eller sparat någon form av sådan information som vi anser att detta krav avser.

6. Resultat

I detta kapitel kommer vi inledningsvis att redogöra för vårt textmaterial och beskriva hur vi har valt att dela upp det. Därefter kommer vi att presentera de aktörer som återfinns i materialet. Slutligen kommer vi att redovisa de diskurser som vi lyckats urskilja, tillsammans med exempelcitat samt beskrivningar av hur vi utifrån valda teoretiska begrepp har gått tillväga för att urskilja, kategorisera och analysera dessa.

6.1 Textmaterial och kategorisering

Vårt textmaterial består av de tweets under perioden 2015-01-01 till 2015-12-31 som innehåller begreppet *ensamkommande*. Totalt rörde det sig om 239 tweets, vilka vi inledningsvis valde att dela upp i tre kategorier för att få en bättre överblick av materialet. Detta genom att titta på vilka värdeord som förekom i samband med begreppet *ensamkommande* samt i vilka kontexter begreppet sattes in och användes i eftersom vi anser att det bidrar till konstruktionen av begreppet. Vi tolkade dessa värdeord och kontexter som positiva, neutrala eller negativa baserat på vad de gav oss för associationer när vi läste dem. Av det totala antalet tweets ansåg vi att 46 tweets kunde kategoriseras som positiva, 173 som negativa och 20 som neutrala. För att exemplifiera hur vi gjorde dessa indelningar följer här några exempel på positiva, negativa och neutrala tweets.

“Fantastiskt stolt över klubben i mitt hjärta [...] som ska starta med innebandyträningar för ensamkommande flyktingar (<3)”

Ovanstående text bedömer vi som positiv då den innehåller värdeord som vi tolkar som positiva, så som “stolt”, “mitt hjärta” samt “hjärtsymbolen” i slutet av citatet. Själva andemeningen i texten bedömer vi även som positiv, då författaren uttrycker stolthet över att nämnd innebandyklubb kommer att erbjuda *ensamkommande* flyktingar en fritidsaktivitet.

“Ensamkommande ‘barn’ behöver kläder och skor. Stora skor. Jättestora skor.”

Ovanstående är ett exempel på en negativ text, då vi kan skönja en sarkastisk ton. Att författaren sätter citationstecken kring ordet *barn* kan tolkas som att hen är skeptisk till *ensamkommande* barns åldrar samt att hen anser att begreppet är missvisande. Kommentaren om skostorlekarna tolkar vi som insinuant, då barn i regel har mindre skostorlek och vuxna har större.

“Jag äcklas av mänskligheten. Vad tänker man när man tänder eld på ett ställe dit ensamkommande flyktingbarn kommer i hopp om ett bättre liv?”

Trots att författaren starkt ifrågasätter de som bränner ner boenden för “*ensamkommande* flyktingbarn” och kan tolkas som att hen “står på deras sida”, kategoriserar vi denna text som negativ. De värdeord som uttrycks och konnotationer som texten ger lämnar oss med en negativ känsla. Vissa

värdeord som används, till exempel “äcklas” och “tänder eld”, bidrar till att associationerna vi får kring begreppet *ensamkommande* blir negativt laddade.

“Hittills i år har 106 212 personer sökt asyl, varav 21 645 är ensamkommande barn.”

Ovanstående text tolkar vi som neutral. Den är saklig och informativ utan att vara värderande. Författaren förmedlar information kring *ensamkommande* utan att använda sig av varken positivt eller negativt laddade värdeord.

6.2 Aktörer

För att urskilja aktörerna i materialet utgick vi från information som återfanns i författarnas användarnamn och/eller på deras profiler. I vissa fall googlade vi författare för att få kompletterande information. Vi kategoriserade författarna utefter huruvida vi uppfattade att de skrev i egenskap av privatperson, yrke, myndighet eller organisation. Alla författare som inte gick att spåra valde vi att rubricera som privatpersoner. I en diskursanalys är det även intressant att titta på vilka aktörer som inte ges utrymme i debatten. Av den anledningen fann vi det relevant att undersöka om målgruppen för begreppet - *ensamkommande* själva - fick komma till tals i materialet. För att göra den kategoriseringen tittade vi på huruvida aktörerna själva identifierade sig som *ensamkommande* eller inte, utifrån vår tolkning av deras texter. Nedan följer en tabell över de aktörer vi lyckades urskilja samt hur vi har tolkat deras texter enligt tidigare nämnd kategorisering (positiv, negativ och neutral).

Aktörer	Antal positiva tweets	Antal negativa tweets	Antal neutrala tweets	Antal tweets
Myndigheter		2	4	6
Organisationer		1	1	2
Fackförbund		1		1
Idrottsföreningar	6			6
Politiska partier			1	1
Politiker	3	29	3	35
Medieaktörer	6	10	1	17
Poliser		2		2
Journalister	11	28	5	44
Jurister	1	4	2	7
Forskare		1		1
Offentliga personer	2	1		3
Privatpersoner	17	94	3	114
Summa	46	173	20	239

Tabell 1 visar aktiva aktörer i materialet samt antal tweets och hur de kategoriserats.

Enligt tabellen kan vi se att merparten av de aktörer vi har lyckats urskilja utgjordes av *privatpersoner*, *journalister* och *politiker*. Detta var alltså de tre aktörer som utgjort störst del av det material som vi har analyserat. Dessa aktörer stod även för majoriteten av de texter som vi har kategoriserat som

negativa.

De myndigheter som återfanns i debatten var Myndigheten för krisinformation, Barnombudsmannen och Migrationsverket. Kategorin *organisationer* utgjordes av ECPAT Sverige (End Child Prostitution, Child Pornography and Trafficking in Children for Sexual Purposes) och Rädda barnen. Akademikerförbundet SSR var det enda *fackförbund* som representerades i materialet. Bland *idrottsföreningarna* var det framförallt fotbollsföreningar som Husqvarna FF och Malmö FF som deltog i debatten men kategorin utgjordes även av Riksidrottsförbundet och supporterklubben IFK Göteborg i samhället.

Vi fann enbart ett *politiskt parti* i materialet, Nya Moderaterna, till skillnad från i kategorin *politiker* där vi fann representanter från Vänsterpartiet, Socialdemokraterna, Liberalerna, Miljöpartiet, Centerpartiet och Sverigedemokraterna. Bland *journalisterna* fanns en stor variation. Kategorin utgjordes bland annat av kolumnister, redaktörer, sportjournalister, frilansjournalister och krigskorrespondenter. De flesta var knutna till stora dags- och kvällstidningar så som Expressen, Aftonbladet, Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter, andra till mindre tidningar eller nyhetssidor. De *jurister* som deltog i debatten var uteslutande försvarsadvokater. Bland de *medieaktörer* som fanns representerade fann vi bland annat Sveriges Radio Ekot, SVT Nyheter, Expressen Ledare, Sportexpressen, Stockholm direkt, Fotbollskanalen, Aftonbladet, Svenska Dagbladet, Sydsvenskan, TV4 Sport och en programledare.

Kategorin *poliser* bestod av två personer som till yrket var poliser och den enda *forskaren* som deltog var professor inom journalistik och medie- och kommunikationsvetenskap med inriktning mot politisk kommunikation. Kategorin som vi har valt att kalla *offentliga personer* utgjordes av en professionell handbollsspelare, en komiker och en artist. Bland de aktörer som vi rubricerat som *privatpersoner* fann vi författare som använde sina fullständiga namn som användarnamn, författare som skrev under pseudonym samt författare som vi inte lyckats placera i någon av de övriga kategorierna.

Gemensamt för samtliga aktörer är att ingen av dem har skrivit tweets som vi har kunnat tolka som att de identifierade sig som *ensamkommande*. Det vill säga att enligt vårt sätt att tolka materialet utgjordes hela debatten av aktörer som själva inte är *ensamkommande*. Detta betyder att *ensamkommande* själva inte var med och konstruerade begreppet *ensamkommande* i textmaterialet.

6.3 Diskurser

Vi har valt att nedan presentera diskurserna under åtta separata rubriker. Vi kommer att inleda varje diskurs med en sammanfattning av de egenskaper som enligt vår tolkning utmärker diskursen, följt av citat som exemplifierar våra tolkningar. Varje diskurs avslutas med ett stycke som redogör för vilka aktörer vi lyckats urskilja inom diskursen, hur texterna produceras och konsumeras, eventuella bakomliggande motiv samt huruvida vi har lyckats tolka att diskurserna ifrågasatt eller reproducerat diskursordningen. Vi använde oss genomgående av Faircloughs tredimensionella modell (se 5.2.1) och behandlade samtliga diskurser likadant. Detta genom att ställa likadana frågor till texterna och utgå från samma teoretiska begrepp.

6.3.1 Den sarkastiska diskursen

Vid bearbetning av materialet var något av det första som slog oss att många av de texter som vi kategoriserat som negativa var av sarkastisk natur. En övergripande majoritet av dessa texter innehöll värdeord eller underliggande meningar som vi tolkar som nedvärderande, raljerande och hånfulla, ord som enligt Svenska Akademiens ordbok definierar *sarkasm* (svenska.se, 2019). Vanligt förekommande var att denna ton användes gentemot gruppen *ensamkommande* men att den riktades till icke-*ensamkommande* som är av samma åsikter.

“Det är svårare att köpa cigaretter på Willys som 24 årig tjej än att komma till Sverige som 30-årig ensamkommande manligt flyktingbarn”

Författarens liknelse att det är svårare att som 24-åring köpa cigaretter än att komma till Sverige som “30-årig *ensamkommande*” kan tolkas som att författaren tycker att det är för enkelt för *ensamkommande* att komma till Sverige och att författaren genom sitt uttalande ifrågasätter om det verkligen ska vara så. Genom att exemplifiera med åldrar försöker författaren ge en tyngd till sitt argument och genom att både skriva “30-årig”, “manligt” och “barn” vill författaren få oss att ifrågasätta *ensamkommande* barns åldrar då “30-årig” och “manligt” är ord som förknippas med vuxenhet. Författaren gör även en skillnad på kön när hen ställer dessa två stereotyper mot varandra, vilket kan tolkas som att hen har ett problem med *ensamkommande* som inte är kvinnor. Affiniteten i uttalandet är hög eftersom författaren med säkerhet konstaterar hur saker “är”. Det är något otydligt om författaren lägger ansvaret på en specifik aktör men kan tänkas insinuera att “Sverige” gör fel. Tydligt är dock att eftersom författaren ignorerar det förlopp som resulterat i “problemet” tolkar vi textens transivitet som hög eftersom hen inte erbjuder några egna lösningar utan endast konstaterar sin världsbild som vore den ett faktum.

“Ge ensamkommande flyktingbarn all trygghet, all uppmärksamhet, ge dem omsorg och blommor. Ge dem all världens glass och all er tid.”

Det författaren kan antas vilja säga med detta uttalande är att det läggs för mycket resurser på *ensamkommande* flyktingbarn, vilket hen exemplifierar med att de ska få ännu mer. Andemeningen och språkbruket tolkar vi som överdrivet och därmed enbart sarkastiskt vilket i hög grad återger diskursordningen eftersom interdiskursiviteten därigenom är låg. Författaren ger oss inga tecken på att hen vill ta del av andra diskurser, varför texten upplevs som stängd, att en social förändring är utesluten.

“Vadå ensamkommande?” De kommer i stora skaror och är allt annat än ensamkommande. Inte heller är de särskilt barnsliga.”

Författaren ifrågasätter betydelsen av ordet *ensamkommande* genom att konstatera att de “är allt annat

än *ensamkommande*". Uttalandet har hög affinitet då påståendet framstår som objektivt och självklart. Tillägget "inte heller är de särskilt barnsliga" ger oss vid handen att författaren inte tycker att *ensamkommande* är barn och stärker sitt påstående genom att berätta för oss att hen har egna erfarenheter av *ensamkommande* barns sätt att vara. Genom att ställa frågan "Vadå *ensamkommande*?" vänder sig författaren till konsumenter både inom och utanför diskursen. Tonen är sarkastisk och negativ vilket återger diskursordningen, samtidigt som ifrågasättandet kan tyda på en interdiskursivitet, där författaren vill interagera med andra diskurser. Detta kan vara ett tecken på förändringsbenägenhet inom diskursen.

"Tänk om vi kunde hjälpa de små, föräldralösa barn som sitter i flyktingläger, istället för de vuxna män som kommer som ensamkommande 'barn'."

Genom att använda sig av citationstecken på ordet "barn" insinuerar författaren att *ensamkommande* barn inte är barn. Denna flytande signifikant används för att försöka få sin egen betydelse befast och vedertagen. Författaren använder begreppet som används i andra diskurser men tillskriver den en egen betydelse. Författaren vill få oss läsare att tänka på vilka vi kan hjälpa istället för *ensamkommande* barn. Med "vi" kan vi anta att hen menar Sveriges befolkning, och att hen lägger ansvaret på oss, att vi är aktörerna. Interdiskursiviteten är med andra ord hög, eftersom hen vänder sig till ett generellt "vi", något som vi tolkar inbegriper människor utanför hens egen diskurs.

"Var på badhuset idag med ungarna. Kostade 155 spänn. Var fullt med ensamkommande afghanska flyktingbarn där. antar att de är rätt täta."

Denna text anspelar på att författaren är missnöjd med vilka ekonomiska resurser som *ensamkommande* flyktingbarn delges. Vi tolkar det som att författaren anser att "155 spänn" är dyrt och att anledningen till att badhuset var "fullt med *ensamkommande* afghanska flyktingbarn" är för att de har råd att betala men att de inte borde ha råd att betala. Ordvalet "antar" är förvisso ett ord med låg affinitet då det är ett motsatsord för att "veta". Samtidigt anser vi att det är ett medvetet ordval som går i linje med uttalandets sarkastiska natur.

Sammanfattningsvis kan sägas att författarna inom denna diskurs i hög utsträckning vänder sig till konsumenter inom samma diskurs. Med hjälp av "humor" och sarkasm skapas en känsla av ett "vi" mot "dem", där "vi" uteslutande är icke *ensamkommande* och "dem" är *ensamkommande* samt de som är motståndare till den egna diskursen. Denna tydliga distinktion vad gäller författarnas egna identiteter och ursprung kan även tolkas som att det är viktigt för författarna att definiera vad de själva inte är. Författarna inom denna diskurs upprätthåller i hög grad diskursen genom att till stor del göra uttalanden av konstaterande karaktär och genom att inte ifrågasätta egna världsbilder. Ett fåtal författare ställer dock frågor till andra diskurser men majoriteten av dem gör det inte. Diskursen kan därmed sägas vara relativt stängd för förändring, interdiskursiviteten är med andra ord låg.

6.3.2 Den dystopiska diskursen

Genom att måla upp en dystopisk bild av såväl det aktuella läget som framtiden skapar författarna inom denna diskurs skräckvisioner för vad sättet att hantera situationen med *ensamkommande* kan få för konsekvenser, särskilt för Sverige som land. Diskursen genomsyras av hög affinitet då påståendena framställs som objektiva. Kunskap förmedlas ofta i form av siffror; det talas om “volymen”, hur många *ensamkommande* som har kommit till Sverige och hur många som förväntas komma i framtiden. Kunskapen är sällan av enbart konstaterande karaktär utan byggs ofta upp av värderingar där ett vanligt förekommande ord och andemening är att situationen är ohållbar och kommer att bli än mer ohållbar i framtiden.

“Nästan 400 ensamkommande barn försvinner årligen i Sverige. Årligen.”

“De senaste fem åren har nästan 1 400 ensamkommande flyktingbarn försvunnit i Sverige.”

“Vi behöver veta vilka som rör sig i landet. Idag försvinner t ex ensamkommande dagligen. Ett skuggsamhälle upprättas. Så skapas rättslöshet.”

Dessa författare använder sig av modaliteter med hög affinitet då deras påståenden uttrycks som neutrala och objektiva vilket ökar säkerhetsgraden i uttalandena. Transiviteten, det vill säga huruvida aktörer kan ställas till svars, är låg. Aktörer, förutom *ensamkommande*, utelämnas och det framkommer inte vem som är ansvarig för att ett “skuggsamhälle upprättas”. Författaren av det sista citatet fokuserar på konsekvenserna, att *ensamkommande* barn försvinner, att ett skuggsamhälle upprättas och att rättslöshet skapas, men belyser inte vilka faktorer som resulterat i dessa konsekvenser.

“[...]I höstas kom motsvarande 100 skolklasser ensamkommande barn - i veckan. Ohållbart i längden.”

“Med dagens nivåer kommer Sverige ta emot 30.000 ensamkommande barn/ungdomar i år. Är det överhuvudtaget hanterbart?”

“741 ensamkommande på en dag - hade suttit bra med ett överflöd av utvilade socialsekreterare. Och familjehem. Och stödboenden. Och lärare.”

“Ökningen av ‘ensamkommande barn’ fortsätter. Någonstans 10 000-15 000 kan nog komma i år. Helt ohållbar situation. Vakna, politiker!”

Gemensamt för dessa citat är att författarna använder sig av siffror för att underbygga sina konstateranden och/eller frågeställningar. Gemensamt är även den dystopiska, hopplösa bild som målas upp; att situationen är ohållbar. Författarna uppger inga konkreta källor men siffrorna framställs som objektiva sanningar och fakta vilket betyder att affiniteten i dessa texter kan sägas

vara hög. Gemensamt för merparten av citaten ovan är att de visar på en högre interdiskursivitet då författarna ställer öppna frågor till personer utanför sin egen diskurs. Vi tolkar detta som att det finns en vilja till att diskutera “problemet”, vilket eventuellt kan visa på möjligheter till förändring inom diskursen.

“Ensamkommande flyktingbarn. Utan föräldrar. Gud vet vad de har sett och varit med om. Nu lär de inte lita på Sverige heller.”

Detta citat skiljer sig från övriga nämnda citat inom denna diskurs i den meningen att författaren dels kan sägas vara på *ensamkommandes* “sida”, dels använder sig av uttalanden med låg affinitet. Hen konstaterar att hen inte vet vad *ensamkommande* har varit med om och att *ensamkommande* inte “lär” lita på Sverige. Däremot bidrar detta citat till att måla upp en bild av *ensamkommande* som något vi förknippar med dystopi - vad är det för framtid de kommer att leva i om de växer upp i ett land de inte kan lita på?

“Försvaret får alltså 6,2 miljarder extra fram till 2020. Det är mindre än kostnaden för ensamkommande barn under ett endaste år.”

Genom detta citat får vi associationerna att kostnader för *ensamkommande* under ett år är större än kostnaderna för försvaret, och att pengar tas från försvaret och läggs på *ensamkommande*. Tankar kan väckas att försvaret, vars uppgift är att säkerställa fred och säkerhet, i framtiden kan komma att försvagas vilket tydligt underbygger den dystopiska framtidsbilden - vart befinner sig Sverige när fred och säkerhet inte kan garanteras? Även detta citat använder sig av argument med hög affinitet då uttalandena är av konstaterande karaktär. Det finns en underliggande mening i texten att de som beslutar om resurser i landet bär ansvaret för “problemet”. Det tolkar vi som att transiviteten är högre även om den “ansvarige” aktören inte explicit skrivs ut.

Sammanfattningsvis upplever vi att författarna inom denna diskurs vänder sig till aktörer som har “reell” makt att förändra “problemet”, det vill säga till politiker. Författarna ifrågasätter hur samhället hanterar situationen med *ensamkommande* och pekar på fel. Vidare tolkar vi det som att författarna vill skapa en osäkerhet bland allmänheten när man anspelar på något så allmängiltigt som rädsla. Detta gör att vi kan anta att de riktar sig till konsumenter inom många olika diskurser, vilket tyder på en hög grad av interdiskursivitet. Användandet av retoriska frågor, det vill säga att svaret på frågorna redan är givna, kan syfta till att få läsaren, konsumenten, att omfamna den världsbild som förmedlas, en världsbild som konsumenten kanske annars hade avvisat.

6.2.3 Den åldersinriktade diskursen

Inom denna diskurs utgår man från en skepsis rörande *ensamkommande* barns åldrar. Argumenten som läggs fram har hög grad av affinitet då det med stor säkerhet påstås eller insinueras att *ensamkommande* barn inte är barn utan vuxna. Intertextualiteten är låg då det sällan hänvisas till källor

eller andra texter. Detta kan tyda på att diskursen är stängd och inte förändringsbenägen. Samtidigt är flytande signifikanter vanligt förekommande, vilket betyder att man strävar efter att tillskriva ett begrepp ett värde utifrån diskursens egna världsbild. Detta kan även ses som en interdiskursivitet; diskursen använder sig trots allt av andra diskursers begrepp, om än med citationstecken. Ett fåtal av alla tweets som rör ålder innehåller diskussioner kring tillförlitlig åldersbestämning medan en övervägande majoritet är av konstaterande karaktär utan bevisbara belägg. Transiviteteten är därför låg, då diskursen genomgående fokuserar på konsekvenser och problem men erbjuder få lösningar.

“Sverige tar snart emot 50 % av alla ensamkommande ‘barn’ i EU. Andra länder ålderstestar systematiskt, inte vi”

Genom att använda sig av citationstecken på ordet barn kan vi tolka det som att författaren ger ordet en annan betydelse än det ursprungliga och antyder att hen inte tror att dessa barn är barn. Genom denna flytande signifikant antyds det att begreppet “*ensamkommande barn*” inte har en överenskommen betydelse.

“De ensamkommande ‘barnen’, vilka vi ‘rasister’ anser vara vuxna, har nu tagit platserna för tusentals riktiga hjälpsökande barn.”

Här använder sig författaren av citationstecken på orden *barnen* och *rasister* vilket kan tolkas som att hen varken tycker att barnen är barn eller att rasister är rasister. Texten är intressant eftersom den både innehåller hög och låg affinitet; påståendet om att *ensamkommande barn* har tagit andra barns plats uttrycks som fakta, samtidigt som ordet *anser* tyder på en osäkerhet i författarens påstående om att barnen är vuxna.

“Moderaterna vill ha medicinska åldersbedömningar av ensamkommande. Lamt. Nu behövs krafttag för ordning. Bestäm ålder genom att slå tärning.”

Genom att studera modaliteten i denna tweet kan vi konstatera att affiniteten är hög. Författarens förslag på lösningar uttrycks med hög säkerhet, som om de vore odiskutabla sanningar; “nu behövs” och “bestäm”. Även hans påstående om Moderaternas åldersbestämningar uttrycks som fakta, det är “lamt”. Trots att författaren är kritisk mot Moderaternas tillvägagångssätt angående åldersbestämningar erbjuder hen inga lösningar då det kan anses vara ett oseriöst, orättvist och ogenomförbart tillvägagångssätt att “slå tärning”.

“Förstår inte. Det var ju ett hem för ensamkommande flyktingbarn? Kom de överåriga utifrån?”

Författaren ifrågasätter innehållet i en artikel som beskriver en misshandel på ett HVB-hem utifrån att två av de misstänkta är myndiga. Genom att referera till en välkänd nyhetssajt tillskrivs författarens

ifrågasättande och åldersskepsicism trovärdighet och tyngd. Detta sätt att argumentera, att i text hänvisa till en annan text, är ett slags intertextualitet vilket kan legitimera en enskild texts ståndpunkt.

“I Syrien fryser flyktingbarn ihjäl på grund av resursbrist. I Sverige får medelålders ensamkommande barn mobiltelefoner”

Uttalandet konstateras med säkerhet varför affiniteten är hög. Författaren kan tänkas vilja upplysa oss om ett orättvist förhållande då hen menar att flyktingbarn i Syrien fryser ihjäl medan *ensamkommande* barn i Sverige får mobiltelefoner. Uttalandet passar in i denna diskurs eftersom författaren vill förmedla en världsbild av att det finns flyktingbarn i Syrien som dör och så finns det *ensamkommande* barn i Sverige som har det bra men som i själva verket är medelålders.

Sammanfattningsvis kan vi se att författarna inom denna diskurs både vänder sig till sin egen diskurs samt till utomstående. Genom att som i två exempel tala om ett “vi” kan vi anta att författarna riktar sig till konsumenter inom samma diskurs. Samtidigt kan diskursen sägas inkludera och rikta sig till Sveriges befolkning då vissa citat vänder sig till just “Sverige”, ett Sverige som innehåller många olika diskurser. Interdiskursiviteten är med andra ord både hög och låg, vilket tyder på att den åldersinriktade diskursen vill interagera med “de sina” och hålla diskursen stängd, samtidigt som den vänder sig till allmänheten, vilket tyder på ett mått av öppenhet och därigenom förändringsbenägenhet.

6.2.4 Den humanitära diskursen

Vi har valt att rubricera denna diskurs som humanitär, ett ord som av Svenska Akademien bland annat beskrivs som en livsåskådning som innebär respekt för den enskilda människan och att försvara mänskliga värden (svenska.se, 2019). Gemensamt för författarna inom diskursen är att vi gör tolkningen att de står på *ensamkommande* barns “sida” och står upp för mänskliga rättigheter och allmänmänskliga intressen. Genomgående pekar författarna på vad de anser är orättvisor och uttrycker sig med starka känslor för att argumentera för sin sak.

“Sverige ska skicka tillbaka ensamkommande barn. BARN!!! Mitt hjärta klarar inte mera, allt är åt helvete. Världen är trasig.”

Till skillnad från andra diskurser där ordet “barn” används med skepsis betonar denna författare barn på motsatt sätt. Detta genom att använda sig av versaler och utropstecken för att ge argumentet tyngd. Påståendena, att “allt är åt helvete” och att “världen är trasig” uttrycks med hög affinitet, som om de är en objektiv sammanfattning av världsläget. Författaren lägger ansvaret på både Sverige som land och världen i allmänhet, samtidigt som hen inte erbjuder lösningar på hur man kan lösa problemet, det vill säga få färre saker att vara åt helvete och reparera det trasiga i världen. Transiviteten i citatet kan sägas vara hög. Visserligen läggs ett diffust ansvar på “Sverige” och “världen” men vad som resulterat i problemet utelämnas, och eftersom ansvarsbördan läggs på något så allmänt och stort, fräntas specifika grupper ansvar.

“Det är ganska simpelt: Bränner du ner ett asylboende för ensamkommande på flykt så är du faktiskt helt dum i huvet, på precis alla nivåer”

Genom att skriva “du” riktar sig författaren direkt till läsaren av texten och/eller personer som bränner ner asylboende för *ensamkommande*. Eftersom författaren anser att den som bränner ner asylboenden är “helt dum i huvet” drar vi slutsatsen att författaren är på *ensamkommandes* “sida” och vänder sig till dem som inte är det. Således kan sägas att interdiskursiviteten i uttalandet är högt eftersom författaren vänder sig till aktörer inom andra diskurser.

“Vi måste hitta ett nytt system för att ta emot ensamkommande asylsökande barn. Inte minska volymer. Inte dränka i Medelhavet. Utan ta emot.”

Författaren beskriver vad som behöver göras för att hantera situationen med *ensamkommande*, eller kanske snarare vad som inte behöver göras; “minska volymer” och “dränka i Medelhavet”. Hen föreslår att ett nytt “system” för mottagandet behövs och är därmed något mer lösningsorienterad än många andra författare i vårt material. Transiviteteten är i sammanhanget jämförelsevis hög. Till skillnad från andra författare inom diskursen som tenderar att enbart belysa konsekvenser men inte vad som lett fram till dem, uttrycker denna författare att systemet är ohållbart och att det behövs ett nytt.

“Brandattentat mot ensamkommande barn. Barn.(!) Det går knappt att ta in. Finns det ingen gräns för vidrigheterna?”

Genom att upprepa ordet “barn” och använda sig av utropstecken kan författaren antas vilja betona vad fel hen tycker att det är med brandattentat mot *ensamkommande* barn. Intertextualiteten bedömer vi som hög då hen refererar till en nyhetsartikel vilket ger hens åsikt tyngd och legitimitet.

“Idag läser jag viktiga texter om avsaknad av humanism & ensamkommande barn som försvinner...”

Liksom föregående författare hänvisas det här till en nyhetskälla, vilket är ett grepp att ta till för att underbygga sin egen ståndpunkt. Ståndpunkten i detta uttalande är att texterna om avsaknad av humanism och *ensamkommande* barn som försvinner är “viktiga”, varför vi anser att författaren är en del av den humanistiska diskursen. Affiniteten är hög då vi som läsare av tweeten inte ifrågasätter påståendets säkerhet, de viktiga texterna är formulerade som en objektiv sanning och inte som en subjektiv åsikt.

“Uttryckte i TV nyss den chock jag och de flesta fått av den syn som polis och samhälle har på ensamkommande barn. De finns liksom inte.”

Författaren uttrycker med hög affinitet att både hen och “de flesta” känner chock över hur både

samhälle och polis ser på *ensamkommande* barn. Genom att berätta att hen “i TV” uttryckte denna chock kan tyda på hög intertextualitet då hen genom att hänvisa till ett välkänt medium legitimerar sin egen åsikt och tillskriver sig själv ett slags sakkunnighet. Det är intressant att författaren lägger ansvaret på “samhället” samtidigt som hen skriver att “de flesta” känner chock inför hur samhället ser på *ensamkommande* barn. Vem som bär ansvaret blir därmed otydligt varför transiviteten, som undersöker huruvida ansvariga aktörer negligeras eller inte, är låg.

Sammanfattningsvis kan sägas att producenterna inom denna diskurs utgörs av privatpersoner som starkt ifrågasätter den rådande diskursordningen samtidigt som de reproducerar diskursordningen eftersom de värdeord som används och konnotationer som läsaren får till begreppet *ensamkommande* är så negativt laddade. Producenterna riktar sig till konsumenterna inom andra diskurser med motiv att skapa opinion, samt inom den egna diskursen för att bekräfta sin verklighetsbild. Författarna pekar på problem och ifrågasätter dem mot bakgrunden av humanitära värden såsom grundläggande rättigheter och medmänsklighet. Författarna ställer dock generellt inga frågor utan texterna är av konstaterande karaktär. Inte heller ges några förslag på konkreta lösningar vilket tyder på en lägre interdiskursivitet och gör att vi tolkar diskursen som stängd för förändring.

6.2.5 Den ekonomiska diskursen

Inom denna diskurs fokuserar författarna på kostnader och samhällets resurser. De diskuterar återkommande vad pengar läggs på och vad de inte läggs på. Affiniteten är hög då en majoritet av dessa författare exemplifierar sina argument med siffror vilket både legitimerar argumenten och får dem att framstå som objektiva och korrekta. Samtidigt hänvisas det sällan till källor vilket tyder på låg intertextualitet, något som kan försvaga argumentens tyngd.

“Ofattbara summor. Bert: 2016 kommer ensamkommande barn att kosta lika mycket som det sv. försvaret...”

Författaren hänvisar till en nyhetsartikel skriven av Bert Karlsson och citerar densamme. Författarens egna åsikt är att summorna (för *ensamkommande* barn) är “ofattbara” vilket uttrycks med hög affinitet. Källhänvisningen ger uttalandet hög intertextualitet och därmed en legitimitet till åsikten.

“27,6 miljarder för “ensamkommande” - mer än vad hela polismyndigheten kostar. Sjuklöverns val har lett dit.”

Författaren använder sig av en flytande signifikant i och med att hen använder sig av citationstecken kring ordet *ensamkommande*. Detta kan som tidigare nämnts innebära att diskursen vill “äga begreppet”. Transiviteten är hög eftersom hen hävdar att “Sjuklöverns val” resulterat i att *ensamkommande* kostar “27,6 miljarder”. Vilka som bär ansvaret är därmed tydligt.

“Alltså, 84 000 kronor för en (1) ensamkommande i en (1) månad. Hälften till Aleris. Hälften!”

Genom att upprepa hur få *ensamkommande* som kostar “84 000 kronor” och kontrastera påståendet med att hälften av denna summa går till ett vårdföretag, kan vi dra slutsatsen att författaren tycker att det är orättvist. Affiniteten är hög eftersom hen uttalar sig med säkerhet, men varifrån denna information kommer vet vi inte, varför intertextualiteten och därmed trovärdigheten i uttalandet är lågt.

“#helasverigeskramlar ihop 40 miljoner. Inte illa. Det täcker kostnaden för 40 ensamkommande 1 år. Det har kommit 1352 de senaste sju dagarna”

Vi kan tolka författarens “inte illa”-kommentar som ironisk eftersom hen vill låta oss förstå att pengarna inte räcker till. Detta exemplifierar författaren genom att upplysa oss om hur många *ensamkommande* som kommit de senaste sju dagarna och hur mycket *ensamkommande* kostar. Trots specifika siffror hänvisas inte till någon källa, varför intertextualiteten och därmed trovärdigheten i uttalandet är lågt. Affiniteten är däremot hög eftersom författaren uttrycker sig med säkerhet.

“för 6,4 mkr kan alltså cirka 2200 undernärda barn i Afrika få mat i ett helt år. I Sverige: 9 st 'ensamkommande' på asylslott.”

Påståendet kan sägas vilja väcka känslor hos läsaren att resurser fördelas orättvist och att *ensamkommande* får för mycket pengar. Andemeningen i denna tweet tolkar vi som att “2200 undernärda barn i Afrika” skulle slippa svälta om “Sverige” inte fördelar “6,4 mkr” på ett fåtal *ensamkommande*. Dessutom bor *ensamkommande* enligt författaren på “asylslott” vilket är ytterligare ett tecken på att författaren anser situationen vara orättvis. De siffror som presenteras och känslor som författaren anspelar på ger uttalandet en hög affinitet. Genom att berätta om hur situationen ser ut “I Sverige” kan vi anta att författaren vänder sig till Sveriges befolkning för att upplysa oss om situationen, något som tyder på en interdiskursvit, en vilja att förändra.

“ETT sk 'ensamkommande flyktingbarn' får kosta 16000:- per DYGN, medan diskussionen går om våra gamla ska få 4 eller 5 köttbullar”

Genom att använda sig av versaler på ordet “ett” och förkortningen för “så kallat” samt citationstecken kring *ensamkommande* flyktingbarn, är det tydligt att författaren är kritiskt inställd till *ensamkommande* och kostnaden för *ensamkommande*. Flytande signifikanter, hög affinitet och kunskapen om specifika kostnader kan ge uttalandet tyngd och trovärdighet. Däremot byggs inte uttalandet upp av källor vilket försvagar trovärdigheten. Författaren jämför kostnaden för *ensamkommande* flyktingbarn med vad “våra gamla” får att äta, och låter oss förstå att “våra gamla” får lite mat på bekostnad av utgifter för *ensamkommande* flyktingbarn.

Sammanfattningsvis kan konstateras att producenterna inom denna diskurs primärt utgörs av privatpersoner och yrkesverksamma. Några politiker är också återkommande i materialet. Författarna

riktar sig både till konsumenter inom och utanför den egna diskursen vilket tyder på interdiskursivitet. Motivet som genomsyrar diskursen är att skapa opinion och debatt genom att ifrågasätta hur samhället fördelar sina resurser. Konkreta förslag på lösningar ger författarna inte utan konstaterar snarare sin verklighetsbild och vad som är fel med den.

6.2.6 Den rasistiska diskursen

Vi anser att denna diskurs genomsyras av en rasistisk karaktär. Rasism definieras i Svenska Akademiens ordlista (svenska.se, 2019) som en “åskådning som hävdar att människor med olika yttre egenskaper har olika värde”. Författarna använder sig av formuleringar som tillskriver *ensamkommande* egenskaper och värden baserat på att de är just *ensamkommande*. Författarna använder sig av generaliseringar och provocerande värdeord för att underbygga affiniteten i sina argument.

“Sverige är ett paradys för ‘ensamkommande våldtäktsmän’...”

Författaren skriver ihop *ensamkommande* och “våldtäktsmän” i samma mening, vilket är en flytande signifikant i ett försök att tillskriva begreppet ett eget värde. Den ansvariga aktören, utöver “*ensamkommande våldtäktsmän*” är “Sverige” i allmänhet. Transiviteten är således hög. Dessutom belyser inte författaren vad som resulterat i denna konsekvens, utan konstaterar enbart vad problemet är.

“‘Ensamkommande araber mördade bög i Göteborg’, vart är alla demonstrationer från HBTQ-vänstern efter detta?”

Författaren citerar okänd källa som gör skillnad på människors härkomst och sexuella läggning samt frågar sig vart “HBTQ-vänstern” är efter detta. Affiniteten är hög i och med att författaren objektivt förklarar vem som har gjort vad och vart det har hänt. Däremot ges inget bakgrundsmaterial varför intertextualiteten är låg. Vi tolkar uttalandet som att författaren varken identifierar sig som “*ensamkommande arab*”, “bög” eller HBTQ-vänstern utan som något som inte är nyss nämnda “kategorier”. Transiviteten är därmed hög då hen själv friskriver sig från ansvar och tydligt lägger det på andra.

“Hur ska vi kvinnor skyddas från gatugängen? Ensamkommande MÄN som våldtar?”

Denna text genomsyras av ett “vi mot dem” där det är “vi kvinnor” mot dem, “gatugängen”, “*ensamkommande MÄN som våldtar*”. Författaren vänder sig till kvinnor i allmänhet, vilket vittnar om att hen vill kommunicera med många olika diskurser (där kvinnor ingår). Interdiskursiviteten är därmed hög. Genom att skriva “män” i versaler kan vi tolka det som att författaren inte anser att *ensamkommande* är barn utan vuxna. De våldtar, dessutom. Affiniteten är således hög, det är ett

objektivt generaliserande som framställer *ensamkommande* som våldtäktsmän.

“Ni som inte vet. Så här ser verkliga ensamkommande barn ut!”

Till denna text har författaren bifogat en bild som gör narr av det faktum att *ensamkommande* barn skulle vara barn. Som läsare av denna tweet får vi här - om vi inte redan visste - reda på hur “verkliga” *ensamkommande* barn ser ut när vi tittar på bilden. Affiniteten i uttalandet är hög eftersom författaren med säkerhet påstår hur *ensamkommande* barn ser ut. Hen exemplifierar även med en bild, vilket kan sägas vara en form av intertextualitet då hen refererar till något annat för att ge tyngd till sitt argument.

Producenterna inom denna diskurs kan sägas rikta sig till konsumenter inom andra diskurser då de vänder sig till “ni”, “vi kvinnor” och “Sverige”. Samtidigt uppfattar vi det som att aktörerna vänder sig till sina “likar” då både språkbruk och generaliseringar bygger ett slags “vi-känsla”, ett community inom vilket språket normaliseras och därmed även rasismen.

6.2.7 Den självbegränsande diskursen

Utöver de diskurser vi redogjort för kunde vi se att en del av författarna i vårt material ville låta andra veta att de hjälper *ensamkommande*. Vi valde att kalla denna diskurs “Den självbegränsande diskursen” eftersom vi ansåg att andemeningen i dessa texter var att författarna ville visa upp sin egen “godhet”. Vi anser att det självbegränsande behovet är något som är vanligt förekommande på sociala medier och att vårt material på Twitter inte var ett undantag. Genomgående för tweets inom denna diskurs är att författarna inte argumenterar för någon särskild ståndpunkt utan snarare konstaterar vad de själva gör (för *ensamkommande*). Texterna har därför varit svåra att analysera utifrån de verktyg vi har använt oss av i övriga diskurser, men vi anser ändå att diskursen är relevant att ta med i studien då den bidrar till att förstå i vilka sammanhang som begreppet *ensamkommande* används.

“Dagens bästa nyhet: Ett gäng industriarbetare från Göteborg har samlat ihop 1600 kronor till vårt fotbollsprojekt för ensamkommande.”

“På måndag kommer nästa gäng ensamkommande, nyanlända ungdomar. Vi är redo.”

“Igår skickade jag ut en länk om att bli volontär för ensamkommande barn. De har fullt nu, de har så många som vill hjälpa till att de har kö”

“Efter övervägande anmälde jag och min sambo oss som familjehem åt ensamkommande flyktingbarn. Känns som rätt och vettig sak att göra.”

Sammanfattningsvis kan sägas att producenterna inom denna diskurs till störst del utgörs av privatpersoner och människor som på ett eller annat sätt arbetar med *ensamkommande*. Vår tolkning är att författarna primärt riktar sig till konsumenter i deras omgångskrets, och i vissa fall allmänheten.

Motiven bakom texterna tolkar vi ibland som att författarna vill visa på en positiv inställning till *ensamkommande*. Detta görs dock genomgående genom att belysa vad författarna själva har gjort eller ska göra för god gärning för *ensamkommande*. Således blir vår tolkning av texterna att motivet bakom dem snarare handlar om att bekräfta sig själv och sin insats.

6.2.8 Den informativa diskursen

I likhet med den självbegränsande diskursen var även denna diskurs svår att analysera utefter våra analysverktyg. Vi valde trots detta att redogöra även för denna diskurs då den också bidrar till att förstå i vilka sammanhang och inom vilka kontexter *ensamkommande* benämns och används som begrepp. Texterna inom denna diskurs är genomgående av icke värderande karaktär och vi tolkar det som att författarnas motiv är att informera allmänheten om något snarare än att argumentera för en åsikt.

“Idag startar vi en #stödlinje för #ensamkommande #barn. Sprid gärna informationen!”

“Nu finns en jourtelefon för ensamkommande barn som pratar arabiska eller dari. De ringer in anonymt.”

“Hittills i år har 106 212 personer sökt asyl, varav 21 645 är ensamkommande barn.”

“Boenden för ensamkommande barn får idag mejl från oss om information som finns på informationsverige.se”

Sammanfattningsvis kan konstateras att aktörerna inom denna diskurs utgörs av myndigheter och organisationer. Producenterna riktar sig primärt till allmänheten med motivet att sprida vad de anser är relevant information för allmänheten att ta del av.

6.4 Analys och slutdiskussion

Syftet med denna studie var att med hjälp av kritisk diskursanalys undersöka hur konstruktioner av begreppet *ensamkommande* tog sig i uttryck på Twitter under 2015. Genom detta ville vi se vad konstruktionerna kunde tänkas få för konsekvenser för vår förståelse av begreppet för att slutligen diskutera dess konsekvenser i den sociala praktiken och i det sociala arbetet.

Vi utgick från socialkonstruktivistisk teori vilken gör gällande att begrepp och fenomen ges värde av att människor tillskriver dem det. Teorin grundar sig på tanken att dessa tillskrivningar av begrepp formar hur vi uppfattar vår omvärld, och trots att den världsbilden inte behöver stämma överens med fakta påverkar den verkligheten vi lever i.

Inom diskursteori undersöks hur och varför människor formar gemensamma sätt att se på och tala om världen, varför vi ansåg att kritisk diskursanalys var en lämplig metod att använda för att kunna besvara vårt syfte och våra frågeställningar. Den strävar efter att synliggöra hur diskurser reproducerar ojämlika maktförhållanden i samhället och genomfördes i denna studie utefter Faircloughs tredimensionella modell. Vi analyserade vårt material utifrån de tre dimensionerna diskurs som text, diskursiv praktik och social praktik. I textanalysen analyserades språkbruk och grammatik och besvarade frågan vad det är som skrivs. Den diskursiva praktiken analyserades genom att undersöka texternas syfte, dess producenter och konsumenter samt huruvida de reproducerade befintliga diskurser. Som hjälp använde vi oss av några teoretiska verktyg så som *modalitet*, *interdiskursivitet* och *flytande signifikant*. Med dessa kunde vi bland annat synliggöra hur påståenden och argument framfördes, huruvida diskursen var stängd eller öppen för andra diskurser samt i vilken utsträckning diskurserna strävade efter ett slags tolkningsföreträde. Detta sammantaget gjorde det möjligt för oss att undersöka vilka diskurser som är dominanta i konstrueringen av begreppet *ensamkommande*.

Konstateras kan att en majoritet av de diskurser som vid analysen framkom var av negativ karaktär i den meningen att en majoritet av aktörerna inom dessa diskurser hade en generellt negativ inställning till *ensamkommande*. Dessa inställningar tog sig främst i uttryck i form av en skepsis gentemot *ensamkommande* barns åldrar och huruvida resurser bör läggas på andra saker i samhället. Av de åtta diskurser vi lyckades urskilja trädde framförallt tre dominerande diskurser fram; "den sarkastiska diskursen", "den åldersinriktade diskursen" och "den ekonomiska diskursen". Dessa var dominerande eftersom vi ansåg att flest antal av det totala antalet tweets kunde kategoriseras in i någon av dessa diskurser.

Inom "den sarkastiska diskursen" var det intressant att se hur aktörerna använde sig av en insinuant, raljerande "humor" i sina påståenden och argument. Påståendena och argumenten handlade om *ensamkommande* och riktade sig till stor del till aktörer inom samma diskurs. Den "humor" som användes uttrycktes genomgående på *ensamkommandes* bekostnad vilket vi tolkar som ett slags förklädd rasism där det som uttrycktes inte kunde sägas vara explicit rasistiskt, men vars andemening antydde en intolerans och illvilja gentemot grupper olik ens egen. Denna "argumentationsteknik" var så pass genomsyrande inom denna diskurs att vi såg det som ett inom diskursen legitimt sätt att se på världen, vilket vi även tolkar som ett sätt att reproducera och normalisera rasism.

"Den åldersinriktade diskursen" innehöll även den en stor del sarkasm men argumenten var mer

specifikt inriktade på *ensamkommande* barns åldrar, till skillnad från “den sarkastiska diskursen” som riktade sina argument och påståenden mot flera håll. Rådande verklighetsbild inom denna diskurs var att *ensamkommande* barn inte är barn utan vuxna. Argumenten för dessa påståenden var ofta av konstaterande karaktär utan direkt bevisbörda. Diskursen använde sig i mångt och mycket av flytande signifikanter, det vill säga att vedertagna begrepp användes men att de tillskrevs andra betydelser. Vanligt förekommande inom denna diskurs var att författarna använde sig av detta i form av att sätta citationstecken kring begreppet *ensamkommande* och/eller barn. Syftet med detta kan sägas vara att man inom diskursen ville ifrågasätta begreppets betydelse, insinuera att verkligheten är en annan och att man försökte befästa just den andra verklighetsbilden - sin egen - som den sanna. Genom att inte erkänna ett begrepp kan vi resonera huruvida även målgruppens villkor förvägras - de är inte barn, de är inte *ensamkommande*. Detta anser vi vara en maktutövning i ordets rätta bemärkelse.

Enligt Foucault (2017) är diskurser sammankopplade med makt. Makt är inte något man har utan något man utövar inom diskurserna. Diskursernas mönster skapas och reproduceras genom olika maktviljor och dessa maktviljors verklighetsbilder blir de som gäller. Han talar om “kunskapsregimer” vars strukturer bestämmer vad som anses vara rätt och tillåtet att yttra samt vad som anses vara fel och förbjudet. Således avgörs även vad som är sant och vad som är falskt. Vid analys av “Den åldersinriktade diskursen” kan vi helt enkelt dra slutsatsen att konstruktionen av begreppet *ensamkommande* ger konsekvenser för hur vi kan se på *ensamkommande* barns identiteter, åldrar och villkor. Tar vi till oss av den diskursiva praktiken har vi en skeptisk inställning till *ensamkommande* där vi tror att de ljuger om sina åldrar och inte kommer hit ensamma. Överlag anser vi att vi genom denna kritiska diskursanalys kunde synliggöra olika maktförhållanden, och att de uteslutande var ojämlika i sin karaktär. Framförallt bör understrykas att *ensamkommande* själva aldrig kom till tals i debatten, utan att materialet enbart bestod av aktörer som inte identifierade sig som *ensamkommande*. Det visar enligt oss på ett tydligt ojämlikt maktförhållande, där många olika aktörer hörs, förutom dem som det egentligen handlar om.

Som tidigare nämnts menar Fairclough (2010) att man genom att synliggöra det ojämlika kan bidra till ökad jämlikhet. Han kallar detta “social förändring” och menar att det är själva syftet med diskursanalyser. Vi kunde inom vissa diskurser se ett mått av interdiskursivitet, det vill säga att strukturer inom diskurserna inte var fullständigt cementerade utan att det interagerades med andra diskurser. Detta kunde vara ett tecken på att diskurserna är öppna för förändring, och att aktörerna är villiga att diskutera med utomstående för att se på fenomenet med andra glasögon. Men trots att interdiskursivitet förekom inom flera diskurser är vi av åsikten att riktig social förändring är svår att uppnå utan att berörd målgrupp gör sin egen röst hörd.

Som tidigare nämnts intresserar sig inte diskursanalytikern enbart av vad som sägs, utan även av vad som inte sägs. Detta var bland annat något som slog oss när vi tog del av innehållet i “Den ekonomiska diskursen”. Vad betyder det att man enbart fokuserar på ekonomiska resurser och inget annat när man talar om en grupp människor? Att man inte talar om *ensamkommande* barns villkor, mående, erfarenheter? Att man inte talar om hur man kan hjälpa och stötta? Vad innebär det att en diskurs genomgående fokuserar på vad som är fel, där en pragmatisk diskussion om pengar förs men

där övriga teoritiseringar och problematiseringar utelämnas? Liksom tidigare nämnda dominerande diskurser anser vi att det ger en negativ och ensidig syn på *ensamkommande* som en utomstående problemgrupp som äter upp Sveriges redan knappa resurser.

Vidare kunde vi se att diskurser som vi ansåg vara "positiva" i den meningen att aktörerna var positivt inställda till *ensamkommande* ändå bidrog till att reproducera negativa konstruktioner, negativa sätt att se på, förstå och tala om *ensamkommande*. Faktum är att i princip samtliga diskurser, negativa som positiva, bidrog till att skapa en mörk och destruktiv bild av begreppet. "Den humanitära diskursen" bestod exempelvis av aktörer som stod på *ensamkommandes* sida, som ville hjälpa till eller som ville förklara hur fel de tyckte att Sverige hanterat och behandlat *ensamkommande*. Bakomliggande motiv kunde sägas vara "godhjärtade", men de ord som uttrycktes och de konnotationer vi fick genom att ta del av denna diskurs, var i de allra flesta fall negativa. Det fokuserades nämligen närmast enbart på negativa händelser, så som brandattentat på asylboenden och barn som drunknar i Medelhavet. Det fokuserades på hur "sjukt" samhället är, och hur man "äcklas av mänskligheten" vilket vi anser tillskriver begreppet *ensamkommande* ett negativt värde. Vi anser inte att diskursen bidrar till att reproducera andra befintliga negativa diskurser, men den bidrar till att forma en negativt laddad bild av begreppet, och får oss att förknippa *ensamkommande* med hemskheter.

Med hjälp av kritisk diskursanalys och Faircloughs tredimensionella modell kan forskaren komma fram till vad konstruktioner av ett begrepp kan få för konsekvenser för den sociala praktiken. Målet är enligt Fairclough att belysa maktojämlikheter och att skapa social förändring. Vi har i detta arbete genomfört analysen efter Faircloughs modell och lyckats skönja den diskursiva texten och den diskursiva praktiken. Som tidigare nämnts menar Fairclough (2010) att den tredje dimensionen i modellen, den sociala praktiken, är det större sammanhang som diskurserna är en del av och som ger konsekvenser i praktiken. För att utveckla våra tankar om vad konstruktionerna av begreppet *ensamkommande* kan få för konsekvenser för den sociala praktiken har vår tidigare forskning varit behjälplig.

I studien "*Learning to Google: Understanding classed and gendered practices when young people use the Internet for research*" visar Davies (2018) på att bland annat klasstillhörighet, kön och socioekonomiska förutsättningar påverkar hur människor tar till sig av information och i vilken utsträckning de ifrågasätter och förhåller sig kritiskt till informationskällor. Davies undersöker huruvida kommunikation och interaktion på internet, "den virtuella verkligheten", skiljer sig från den verklighet som finns utanför internet och kommer fram till att deltagarna inte gör den åtskillnaden. Kommunikation och interaktion via internet ger i själva verket tydliga konsekvenser för hur kommunikation och interaktion sker utanför internet. Det som uttrycks på internet är med andra ord inget annorlunda för vad som uttrycks på andra platser.

För oss har det varit intressant att ta del av den här forskningen eftersom vi själva ofta har diskuterat huruvida det som sker på internet och sociala medier och de verklighetsbilderna vi där tar del av, är avgränsat till de plattformarna och inte generella åsikter som är representativa för allmänheten "utanför" internet. Vi har ställt oss frågan huruvida exempelvis Twitter är en arena för mindre grupper "tyckare" som hörs högt och om de sanningar som där förmedlas är vedertagna

verklighetsbilder som många skriver under på i det “verkliga livet”, även de som inte hörs.

Utgår vi från Davies slutsatser, att interaktion på internet inte är något som stannar på internet utan i allra högsta grad “spiller över på” det som uttrycks utanför internet, har vi fått ett slags sanning. Den gör således gällande att den diskursiva praktiken som vi analyserat på Twitter, även utgör den sociala praktiken. Det människor talar om på Twitter och hur *ensamkommande* där konstrueras, händer samtidigt även utanför internets kommunikationsplattformar. Mot bakgrund av det kan vi diskutera huruvida den bild som målas upp av *ensamkommande* och hur allmänheten förstår begreppet och dess konsekvenser för praktiken fortsätter på samma sätt i det “verkliga livet”. Av vårt resultat att döma är det en mycket negativ bild som konstrueras av *ensamkommande*. Vår förståelse av begreppet blir således att vi associerar *ensamkommande* med negativa saker, vare sig det handlar om en skepsis rörande *ensamkommandes* åldrar, funderingar kring orättvist fördelning av samhällsresurser eller att *ensamkommande* bidrar till att skapa ett rättslöst skuggsamhälle.

Konsekvenser för den sociala praktiken är enligt oss tydliga och kan väldigt förenklat sammanfattas med att det är vi, allmänheten, Sveriges befolkning, som ansvarar för dem som bor och vistas i landet. Har vi en negativ bild av en grupp människor finns risken för att vi behandlar den gruppen dåligt. Man bör enligt oss inte ha som uppfattning att allmänheten och användare av Twitter är en grupp som står utanför makten att påverka. Här återfinns naturligtvis även opinionsbildare, beslutsfattare och politiker som har makt att påverka *ensamkommande* barns villkor samt att bidra till att bestämma hur vi förstår *ensamkommande*. Men vi tror att allmänheten och rådande diskurser har stor makt att påverka vad dessa beslutsfattare får för syn och handlingsutrymme.

Konsekvenserna för det sociala arbetet är om möjligt än mer tydliga. Vi anser att socialarbetare är en del av allmänheten som liksom gemene man tar till sig av information på internet, bildar sig en verklighetsuppfattning och sprider den vidare. Hur vi ser på ett begrepp, i detta fall *ensamkommande*, är avgörande för hur vi arbetar med målgruppen och påverkar vilken “verktygslåda” vi använder oss av när vi interagerar med dem. *Ensamkommande* barn är en utsatt grupp och eftersom socialarbetare ofta arbetar med utsatta grupper finner vi det ytterst viktigt att åskådliggöra vad konstrueringar av begrepp kan få för konsekvenser. Om vi som socialarbetare tar till oss av den mest dominerande diskursen på Twitter, som ser *ensamkommande* som ett problem där det inte finns många lösningar, ser vi oroande konsekvenser. Historien är full av händelser där man löser problem genom att ta bort dem. De dominerande diskurserna leder enligt oss oundvikligen mot denna “lösning”; “ta inte hit problemet. Skicka hem problemet. Ta bort problemet”.

Som Healy (2014) skriver påverkar språket och sättet vi talar om olika saker inte bara diskurser utan även hur vi i vårt yrkesliv agerar. Det bygger våra yrkesidentiteter och påverkar vårt sätt att arbeta samt vilka syften vi har. Dessutom skapar det maktrelationer. Att de dominerande diskurserna kring *ensamkommande* är av negativ art kan med andra ord påverka det professionella sociala arbetet med *ensamkommande* på ett enligt oss negativt sätt. Om vi leker med tanken att socialarbetare införlivar verklighetsbilden av *ensamkommande* som ett problem som inte går att lösa kan vi tänka oss att incitamenten för att hitta lösningar för att stötta och hjälpa blir färre och svårare att hävda. Och det går enligt oss emot själva grundtanken med arbetet med *ensamkommande*; att hjälpa, att stötta, att

integrera.

Vi tror att diskurserna kan påverka möjligheterna för socialarbetare att arbeta på ett konstruktivt och framåtskridande sätt. Socialt arbete handlar enligt oss i mångt och mycket om att arbeta med människor som befinner sig i mycket svåra situationer. En stor utmaning är att kunna motivera människor som är svårmotiverade och som kanske känner hopplöshet och maktlöshet. Men det handlar även om att kunna motivera sig själv, att tro på att ens yrkesroll och kunskaper kan göra skillnad och hjälpa människor att få förutsättningar för ett bättre liv. Finns inte den ambitionen och tron blir det enligt oss svårt att arbeta på ett ändamålsenligt och rättvist sätt som stärker klienten.

I ett vidare perspektiv kan vi tänka oss att diskurserna och vår förståelse av *ensamkommande* kan få större strukturella konsekvenser. Vi tror inte att det är en orimlig tanke att politiken, beslutsfattandet och jurisdiktionen kan komma att påverkas. Detta kan i sin tur påverka det sociala arbetets handlingsutrymme med målgruppen och, förstås, målgruppen själva.

Denna studie har syftat till att genom kritisk diskursanalys undersöka vad konstruktioner av begreppet *ensamkommande* kan få för konsekvenser för vår förståelse av begreppet och vad det i sin tur kan få för konsekvenser för det sociala arbetet. Syftet har således inte varit att undersöka hur konstruktionerna kan komma att påverka *ensamkommande* utifrån deras egna perspektiv. Detta klientperspektiv är emellertid något som vi hela tiden haft i bakhuvudet under arbetet med den här studien. Som vi redogjort för under tidigare forskning (se 4.2) diskuterar Dyson och Gorvin (2017) hur dominerande diskurser påverkar människors självbild och identitet som i sin tur påverkar den sociala praktiken. Bland annat beskriver dem hur patienter med Borderline-personlighetsstörning ser på sig själva och huruvida de identifierar sig med diagnosen som en sjukdom som kan behandlas eller som en oföränderlig del av sig själva och sin personlighet. Deras studie visar att människor med Borderline-personlighetsstörning som identifierar sig med diagnosen som något som "är" dem, har sämre möjligheter att få hjälp och blir i högre utsträckning bemötta med en skepsis från vårdpersonal. De skriver att patienter och yrkesutövare tillsammans bidrar till att skapa en ond cirkel som är svår att motverka utan relevant kunskap om rådande diskurser kopplat till Borderline-personlighetsstörning.

Mot bakgrund av detta kan vi diskutera hur konstruktioner av begreppet *ensamkommande* kan påverka *ensamkommande* själva. Vi har i denna uppsats varit av åsikten att social förändring är svår att uppnå så länge målgruppen själv inte kommer till tals i diskurserna, och det är något vi vill understryka. Vår diskursanalys undersöker begreppet *ensamkommande* men de *ensamkommande* själva lyser med sin frånvaro eftersom de inte kommer till tals. Vi har inte diskuterat vad konstruktionerna av begreppet *ensamkommande* kan innebära för deras egna självbilder och identitetsskapande och huruvida de själva tar del av diskurserna och införlivar verklighetsbilder om sig själva. Men det är enligt oss viktigt att ha i åtanke, särskilt om man mot tidigare nämnd forskning tänker att *ensamkommande* ser på sig själva utifrån den syn som dominerande diskurser har. Det kan med andra ord påverka deras möjligheter att få hjälp samt öka riskerna att bli bemötta med än mer skepsis än vad som redan florerar inom rådande diskurser.

Att konstruktioner leder till materiella konsekvenser är något som vi, författarna till denna studie, tycker känns självklart; hur man talar om och därigenom konstruerar en verklighet får effekter. Därför

har det varit intressant att ta del av Gallis (2018) studie om konstruktioner av *ensamkommande* i asylprocessen i USA. Den visar på att materiella konsekvenser (i detta fall riktlinjer och intervjustrategier) även kan leda till konstruktioner (av *ensamkommande*). Mot bakgrund av det kan vi tänka oss att hur vi konstruerar begreppet *ensamkommande*, i denna studies fall på Twitter, kan få konsekvenser i den sociala praktiken som i sin tur kan ge upphov till nya konstruktioner av *ensamkommande*. Konstruktionen kan med andra ord sägas vara cirkulär, där både konstrueringarna och konsekvenserna bygger på varandra. Av den anledningen anser vi att det är ännu viktigare att vara medveten om konstruktioner och vad de kan innebära och leda till. Har människor en förenklad, felaktig och orättvis bild av något är risken stor att den ytterligare spås på då konstruktionerna lätt skapas och byggs vidare.

Efter att ha studerat och praktiserat kritisk diskursanalys kan vi såhär i efterhand känna att det lätt blir lite diffust. Tanken är förstås inte att komma fram till allmänna svar och visa på vad som faktiskt stämmer i den här världen. Men vi skulle ljuga om vi påstod att det ingenstans känns lite otillfredsställande att i forskning inte kunna visa på något konkret. Healy (2014) skriver att socialarbetare idag ställs inför hård press från beslutsfattare och allmänhet som kräver resultat, som vill se ett socialt arbete inom vilket man arbetar effektivt och tryggt kan peka på evidens. Som blivande socionomer i begrepp att ge oss ut i arbetslivet har vi känslan av att det kommer att vara så. Men socialt arbete *är* diffust. Det finns inget facit. Det är svårdefinierat och varierande varför vi tror att det ofta kan vara svårt att med vetenskaplig grund hävda hur man i sitt arbete ska gå tillväga. Faircloughs tredimensionella modell är begriplig och konkret när det kommer till de två första dimensionerna. Men den tredje dimensionen, den sociala praktiken vars syfte är att skapa social förändring, förblir diffus. Med det sagt tror vi inte att detta den kritiska diskursanalysens mål är omöjligt att uppnå. Som Fairclough (2010) menar kan man med kritisk diskursanalys synliggöra det ojämlika och därigenom bidra till ökad jämlikhet. Och är det något vi kan göra så är det väl att medvetandegöra vad något så förgivettaget som språk och hur vi talar om saker kan få för konsekvenser. Vår förhoppning är att det kan bidra med kunskap som kan utmana synen på *ensamkommande* och utveckla det sociala arbetet med målgruppen. Det kanske är där som den sociala förändringen måste börja. En social förändring som förhoppningsvis leder till bättre och mer jämlika villkor för *ensamkommande*, en mer human syn på *ensamkommande* som grupp och ett större handlingsutrymme för socialarbetare.

7. Slutsatser

Syftet med denna studie har varit att med hjälp av kritisk diskursanalys undersöka hur konstruktioner av begreppet *ensamkommande* tog sig i uttryck på Twitter under 2015. Detta för att bidra med kunskap om hur *ensamkommande* konstrueras, uppfattas och förstås då vi anser att sådan kunskap kan bidra till att utveckla det sociala arbetet med målgruppen. För att undersöka detta formulerade vi följande frågeställningar som vi nedan kommer att besvara.

Hur framställdes och konstruerades ensamkommande på Twitter under 2015?

Ensamkommande framställdes och konstruerades genomgående negativt som en grupp omgärdad av och starkt sammankopplad med problem. Majoriteten av de diskurser som vi har urskiljt bidrar till konstruera *ensamkommande* som en grupp som ljuger om sin ålder och inte är barn, som stjälar resurser från samhället och som är kriminella och farliga. De är otacksamma inför vad Sverige erbjuder dem och bär ansvaret för att viktiga samhällsfunktioner inte fungerar eller redan har havererat.

Vilka diskurser går att urskilja i debatten om ensamkommande på Twitter under 2015?

De diskurser vi lyckats urskilja i materialet är:

1. *Den sarkastiska diskursen*
2. *Den dystopiska diskursen*
3. *Den åldersinriktade diskursen*
4. *Den humanitära diskursen*
5. *Den ekonomiska diskursen*
6. *Den rasistiska diskursen*
7. *Den självbekräftande diskursen*
8. *Den informativa diskursen*

Vad kan konstruktionerna tänkas få för konsekvenser för hur människor förstår och uppfattar ensamkommande?

Konstruktionerna kan tänkas leda till att människor får en mycket negativ, förenklad och onyanserad bild av *ensamkommande* där deras förståelse och uppfattning baseras på starka känslor och åsikter snarare än fakta.

Vad kan konstruktionerna tänkas få för konsekvenser för det sociala arbetet med ensamkommande?

Konstruktionerna kan tänkas påverka det sociala arbetet med *ensamkommande* både på ett strukturellt och individuellt plan. Om vi utgår från att hur människor förstår och uppfattar något kan påverka deras världsbild och vilka lösningar de ser som möjliga, ser vi flera möjliga konsekvenser. Konstruktionen av *ensamkommande* kan påverka hur människor röstar i allmänna val vilket i sin tur kan leda till förändringar vad gäller lagstiftning och riktlinjer. Dessa reglerar socialarbetarens handlingsutrymme,

vilket vi menar kan komma att förändras för att svara mot den mycket negativa konstruktionen av *ensamkommande* som vi med denna studie påvisat.

Om socialarbetare införlivar de verklighetsbilder som dominerar inom diskurserna kan vi tro att det sociala arbetet med *ensamkommande* kan påverkas på ett negativt sätt. Detta kan leda till att socialarbetare får ett slags “förprogrammerad” skepsis där risken finns att arbetet kan utgå från fördomsfulla och generella antaganden om *ensamkommande*.

7.1 Vidare forskning

Vi kan med denna studie bara spekulera i vad konstruktionen av *ensamkommande* kan ge för konsekvenser. Mot bakgrund av detta är våra förslag på vidare forskning att undersöka vad socialarbetare som arbetar med *ensamkommande* upplever att de har för bild av målgruppen, huruvida de anser att de påverkas av och/eller bidrar till att reproducera konstruktionen av *ensamkommande*. Med en sådan undersökning skulle faktiska konsekvenser eventuellt kunna utkristalliseras.

Eftersom politiker och media var två av de tre aktörerna som stod för den övergripande delen av den mycket negativa konstruktionen av *ensamkommande* i vårt resultat, anser vi att det skulle vara intressant att undersöka hur dessa framställt *ensamkommande* i andra sammanhang, exempelvis i politiska debatter eller nyhetsrapportering. Detta för att öka kunskapen kring hur målgruppen framställs och konstrueras. Av samma anledning skulle det även vara intressant att undersöka konstruktionen av *ensamkommande* på andra kommunikationsplattformar så som Facebook, Instagram och Snapchat.

8. Referenslista

Berger, P.L. & Luckmann, T. (1966). *The social construction of reality [Elektronisk resurs] a treatise in the sociology of knowledge*. New York: Anchor books.

Bryman, A. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. (2., [rev.] uppl.) Malmö: Liber.

Burr, V. (2015). *Social constructionism*. (Third edition.) London: Routledge.

Börjesson, M. (2003). *Diskurser och konstruktioner En sorts metodbok*. Lund: Studentlitteratur.

Börjeson, B. & Börjesson, M. (2015). *Förstå socialt arbete*. Johanneshov: MTM.

Davies, Huw c. (2018). Learning to Google: Understanding classed and gendered practices when young people use the Internet for research. *New Media & Society*, 28(8), 2764-2780.
doi:10.1177/1461444817732326

Dyson, H. (2017). How Is a Label of Borderline Personality Disorder Constructed on Twitter: A Critical Discourse Analysis. *Issues in mental health nursing*, 38(10), 780-790.
doi:10.1080/01612840.2017.1354105

Eurostat (2016). *Record number of over 1.2 million first time asylum seekers registered in 2015*. Hämtad 05 april, 2019, från Eurostat,
<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/7203832/3-04032016-AP-EN.pdf/790eba01-381c-4163-bcd2-a54959b99ed6>

Fairclough, N. (2010). *Critical discourse analysis: the critical study of language*. (2. ed.) Harlow: Longman.

Findahl, O & Davidsson, P. (2015). *Svenskarna och internet: 2015 års undersökning av svenska folkets internetvanor* (Version 1.0 2015). Internetstiftelsen i Sverige. Från https://internetstiftelsen.se/docs/Svenskarna_och_internet_2015.pdf

Foucault, M. (2017). *Övervakning och straff: fängelsets födelse*. (Femte översedda och ombrutna upplagan). Lund: Arkiv förlag.

Galli, C (2018). A rite of reverse passage: the construction of youth migration in the US asylum process. *Ethnic & Racial Studies*, 41(9), 1651-167,

doi:10.1080/01419870.2017.1310389

Healy, K. (2014). *Social work theories in context: creating frameworks for practice*. (2nd edition.) Houndmills, Basingstoke, Hampshire: Palgrave Macmillan.

Howarth, D.R. (2007). *Diskurs*. (1. uppl.) Malmö: Liber.

Lag om mottagande av asylsökande m.fl (LMA, 1994:137).

Lundh, C. & Ohlsson, R. (1994). *Från arbetskraftsimport till flyktinginvandring*. (1. uppl.) Stockholm: SNS (Studieförb. Näringsliv och samhälle).

Migrationsverket (2014). *Inkomna ansökningar om asyl, 2014. Hämtad 23 april, 2019, från Migrationsverket,*

<https://www.migrationsverket.se/download/18.39a9cd9514a346077211b0a/1485556218186/Inkomna%20ansökningar%20om%20asyl%202014%20-%20Applications%20for%20asylum%20received%202014.pdf>

Migrationsverket (2015). *Inkomna ansökningar om asyl, 2014. Hämtad 23 april, 2019, från Migrationsverket,*

<https://www.migrationsverket.se/download/18.7c00d8e6143101d166d1aab/1485556214938/Inkomna%20ansökningar%20om%20asyl%202015%20-%20Applications%20for%20asylum%20received%202015.pdf>

Migrationsverket (2016). *Inkomna ansökningar om asyl, 2014. Hämtad 23 april, 2019, från Migrationsverket,*

<https://www.migrationsverket.se/download/18.2d998ffc151ac3871592560/1485556054299/Inkomna%20ansökningar%20om%20asyl%202016%20-%20Applications%20for%20asylum%20received%202016.pdf>

Socialtjänstlag (SoL, 2001:453)

Vetenskapsrådet (2002). *Forskningsetiska principer: inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet. Från <http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf>

Winther Jørgensen, M. & Phillips, L. (2000). *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur.